

Bruksela, dnia 7.11.2021 r.
C(2021) 8146 final

CORRIGENDUM

This document corrects document COM(2021) 459 final of 09.08.2021.

Concerns all language versions.

Correction of small errors in footnote 2 and points 4.1 and 4.2.2.

The text shall read as follows:

SPRAWOZDANIE KOMISJI

na temat stosowania w 2020 r. rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji

Spis treści

I.	Dostęp do dokumentów	3
1.	UDOSTĘPNIANIE INFORMACJI I DOKUMENTÓW ZA POŚREDNICTWEM REJESTRÓW I STRON INTERNETOWYCH	6
2.	RAMY PRAWNE – POSTĘPY	8
3.	ANALIZA WNIOSKÓW O DOSTĘP DO DOKUMENTÓW	10
3.1.	Liczba wniosków (zob. załącznik – tabele 3 i 4)	10
3.2.	Odsetek wniosków w podziale na dyrekcje generalne / służby Komisji Europejskiej (zob. załącznik – tabela 5).....	12
3.3.	Profil społeczno-zawodowy wnioskodawców (załącznik – tabela 6).....	14
3.4.	Geograficzne pochodzenie wnioskodawców (załącznik – tabela 7).....	16
4.	STOSOWANIE WYJĄTKÓW OD PRAWA DOSTĘPU	18
4.1.	Rodzaje udzielonego dostępu (załącznik – tabele 8 i 9)	18
4.2.	Przywoływane wyjątki w odniesieniu do prawa dostępu (załącznik – tabela 10)	20
4.2.1.	<i>Etap wstępny</i>	20
4.2.2.	<i>Etap ponownego rozpatrzenia</i>	21
5.	SKARGI DO EUROPEJSKIEJ RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH	22
6.	NOWE ORZECZNICTWO DOTYCZĄCE DOSTĘPU DO DOKUMENTÓW	23
6.1.	Trybunał Sprawiedliwości	23
6.1.1.	<i>Wyjaśnienia dotyczące niektórych przepisów prawa materialnego</i>	24
6.1.2.	<i>Wyjaśnienia dotyczące niektórych przepisów proceduralnych</i>	24
6.2.	Sąd.....	24
6.2.1.	<i>Wyjaśnienia dotyczące niektórych przepisów prawa materialnego</i>	25
6.2.2.	<i>Wyjaśnienia dotyczące niektórych przepisów proceduralnych</i>	28
6.3.	Sprawy sądowe wytoczone przeciwko Komisji Europejskiej w 2020 r.	29

Przejrzystość jest jednym z priorytetów Komisji Ursuli von der Leyen i leży u podstaw wszystkich działań Komisji. Jednym z jej zasadniczych elementów jest prawo do żądania i uzyskania dostępu do dokumentów przechowywanych przez instytucje europejskie.

To obywatelskie prawo wynika z demokratycznego, otwartego i niezależnego charakteru administracji europejskiej. Jej zasady są zapisane w art. 42 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 15 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 i orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości w pełni wdrażają te zasady i odgrywają centralną rolę w zapewnieniu, aby decyzje instytucji były podejmowane w sposób otwarty i jak najbliżej obywatela.

Wobec wyzwań związanych z pandemią w 2020 r. Komisja dążyła do zabezpieczenia skuteczności obywatelskiego prawa dostępu do dokumentów przechowywanych przez instytucje. Niniejsze sprawozdanie roczne, sporządzone zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, zawiera opis głównych trendów, wyzwań i cech polityki, działań i praktyk Komisji związanych z dostępem do dokumentów. Przedstawiono w nim także ustalenia Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich dotyczące wdrażania tego rozporządzenia przez Komisję Europejską oraz orzeczeń wydanych przez sądy UE.

I. Dostęp do dokumentów

W 2020 r. – po otrzymaniu konkretnych wniosków złożonych zgodnie z rozporządzeniem – Komisja Europejska udzieliła dostępu do szerokiego zakresu dokumentów będących w jej posiadaniu. Dostęp ten stanowił uzupełnienie dla aktywnego publikowania przez instytucję dużych ilości informacji i licznych dokumentów w różnych rejestrach i na różnych stronach internetowych. Rok 2020 był dla Komisji Europejskiej bezprecedensowy. W kontekście pandemii COVID-19 i z uwzględnieniem drastycznych obostrzeń przyjętych przez państwa członkowskie¹ Komisja Europejska skierowała w 2020 r. do odwołania prawie cały swój personel, z wyjątkiem pracowników wykonujących zadania o znaczeniu krytycznym/kluczowym, do pracy w trybie zdalnym.

W niniejszym sprawozdaniu przedstawiono przegląd wdrażania tego rozporządzenia przez Komisję Europejską w 2020 r. Sprawozdanie opracowano na podstawie danych statystycznych, których podsumowanie znajduje się w załączniku².

Statystyki te pokazują liczbę wniosków otrzymanych w 2020 r. oraz udzielonych na nie odpowiedzi. Ponadto obejmują dokładniejsze dane w zakresie statystyk uzyskanych za lata poprzednie po późniejszych regularnych korektach kodowania³. Statystyki te nie przedstawiają jednak liczby żądanych lub (częściowo) ujawnionych dokumentów, których było znacznie więcej. Choć wnioskodawcy mogą wnosić o dostęp do jednego dokumentu, częściej wnioskują o dostęp do wielu dokumentów lub nawet całych akt dotyczących konkretnego tematu lub konkretnej procedury.

Podsumowując, statystyki pokazują, że żądane dokumenty zostały w całości lub częściowo ujawnione w blisko 81 % z 8 001 przypadków na etapie wstępnym, a szerszy lub nawet pełny dostęp przyznano w 37,4 % z 265 przypadków analizowanych na etapie ponownego rozpatrzenia. Dane nie tylko potwierdzają otwartość Komisji Europejskiej, ale także zaangażowanie tej instytucji na rzecz prawa dostępu do dokumentów w ramach jej ogólnej polityki przejrzystości we wszystkich okolicznościach, w tym w bezprecedensowych warunkach pandemii, które miały miejsce w roku 2020.

Wpływ pandemii COVID-19

Wskutek pandemii COVID-19 instytucja ta w swoich działaniach położyła nacisk na koordynację natychmiastowej reakcji Unii na pandemię oraz na stworzenie kompleksowego planu odbudowy gospodarki.

¹ W Belgii rząd wniósł, aby takie organizacje jak Komisja Europejska wdrożyły rygorystyczną politykę w zakresie telepracy, zob. „Arrêté ministériel portant des mesures d’urgence pour limiter la propagation du coronavirus COVID-19” z dnia 28 października 2020 r. (z późniejszymi zmianami): http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=fr&la=F&table_name=loi&cn=2020102801.

² O ile nie wskazano inaczej, dane statystyczne przedstawione w niniejszym sprawozdaniu są oparte na danych liczbowych pobranych z aplikacji informatycznych Komisji Europejskiej w dniu 31 grudnia 2020 r. po aktualizacji dokonanej po późniejszych korektach kodowania. Wartości procentowe w opisowej części sprawozdania są zaokrąglane do jednego miejsca po przecinku.

³ Z tego powodu dane z niniejszego sprawozdania mogą się nieznacznie różnić w porównaniu z danymi z poprzednich sprawozdań.

Komisja Europejska prowadziła negocjacje z firmami farmaceutycznymi w imieniu państw członkowskich Unii Europejskiej, co doprowadziło do wstępnego podpisania sześciu umów, a kolejne wstępne rozmowy z dodatkowymi producentami szczepionek zostały zakończone w 2020 r. lub na początku 2021 r.

Równolegle Komisja Europejska podjęła szereg działań zwalczających dezinformację związaną z COVID-19 i wezwała wszystkie podmioty, w tym internetowe platformy handlowe i media społecznościowe, do pomocy w tej walce⁴.

W tej bezprecedensowej sytuacji pandemii Komisja Europejska przestrzegała swoich przewodnich zasad funkcjonowania, mianowicie: zasad przejrzystości, kolegalności i efektywności⁵.

Komisja Europejska dążyła do stworzenia środowiska niezbędnego do wsparcia sieci bezpiecznej produkcji i optymalizacji produkcji szczepionek przeciwko COVID-19. W tym celu Komisja Europejska uzgodniła ze wszystkimi państwami członkowskimi Unii Europejskiej zawarcie, w imieniu państw członkowskich, umów zakupu z wyprzedzeniem z producentami szczepionek, aby zakupić szczepionki w ramach walki z pandemią COVID-19 na poziomie Unii, dla wszystkich osób, w bezpiecznych warunkach i po uczciwej cenie.

Dążąc do zapewnienia jak największej przejrzystości procesu zakupu szczepionek przeciwko COVID-19, Komisja Europejska starała się terminowo publikować informacje na temat podpisania umów oraz stanu negocjacji z producentami szczepionek. W tym kontekście Komisja przeprowadziła konsultacje z uczestniczącymi w tym procesie producentami szczepionek w sprawie możliwości ujawnienia umów dotyczących tego zakupu.

W rezultacie stopniowo i aktywnie publikowano zredagowane wersje umów zakupu szczepionek przeciwko COVID-19.

Jednak cel polegający na zamawianiu szczepionek przeciwko COVID-19 od producentów komercyjnych wymaga należytej ochrony pewnych uzasadnionych interesów, które mogłyby zostać naruszone przez ujawnienie dokumentów, zwłaszcza szczególnie chronionych informacji handlowych lub zdolności Komisji w zakresie negocjowania z producentami komercyjnymi zróżnicowanego zestawu umów.

Zasoby

W Komisji Europejskiej rozpatrywanie wniosków o wstępny dostęp do dokumentów odbywa się w sposób zdecentralizowany w różnych dyrekcjach generalnych i służbach Komisji. Każda dyrekcja generalna i służba wyznacza do tego zadania co najmniej jednego eksperta prawnego, działającego w charakterze „koordynatora dostępu do dokumentów”.

⁴ [Zwalczanie dezinformacji w odniesieniu do koronawirusa | Komisja Europejska \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/working-methods.pdf).

⁵ Zob. komunikat przewodniczącej do Komisji z dnia 1 grudnia 2019 r., „Metody pracy Komisji Europejskiej”, P(2019) 2, dostępny na stronie internetowej: <https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/working-methods.pdf>.

W zależności od wielkości służby i liczby otrzymanych wniosków „koordynatorzy dostępu do dokumentów” korzystają zazwyczaj z pomocy kilku pracowników wspierających, a powierza się im koordynowanie projektów odpowiedzi z działami odpowiedzialnymi za odpowiednie obszary polityki.

Ponownymi wnioskami zajmuje się Sekretariat Generalny.

Specjalny zespół w dziale Sekretariatu Generalnego zajmującym się *przejrzystością, zarządzaniem dokumentami i dostępem do dokumentów* rozpatruje ponowne wnioski, tak aby zapewnić niezależny przegląd administracyjny odpowiedzi udzielonej na etapie wstępnym. Dodatkowo ten dział udziela wytycznych horyzontalnych, szkoleń i porad wszystkim dyrekcjom generalnym i służbom Komisji Europejskiej w zakresie wdrażania rozporządzenia, w ścisłej współpracy ze Służbą Prawną, zapewniając koordynację i jednolite wdrażanie szczegółowych zasad stosowania rozporządzenia (WE) nr 1049/2001.

Dział ten zarządza też systemem informatycznym obejmującym całą Komisję Europejską, służącym do rozpatrywania wstępnych i ponownych wniosków o dostęp do dokumentów: Gestdem. W 2020 r. Komisja w dalszym ciągu dopracowywała swój przyszły system rozpatrywania wniosków o dostęp za pośrednictwem elektronicznego portalu internetowego, to jest Electronic AccesS to European Commission Documents (EASE).

Celem projektu EASE jest stworzenie punktu kompleksowej obsługi – elektronicznego i w pełni zintegrowanego narzędzia informatycznego do składania i rozpatrywania wniosków o dostęp do dokumentów Komisji. Jego ostatecznym celem jest sprawienie, aby unijny proces decyzyjny był bliższy obywatelom. Planowany termin przejścia systemu EASE do etapu produkcji przypada w połowie 2021 r. System ten składa się z dwóch części, mianowicie:

- 1) nowego portalu internetowego umożliwiającego obywatelom (i) składanie i przeglądanie wniosków o dostęp do dokumentów Komisji, (ii) komunikowanie się z Komisją, jak również (iii) wyszukiwanie wcześniej ujawnionych dokumentów; oraz
- 2) nowego systemu zarządzania sprawami umożliwiającego pracownikom Komisji rejestrowanie, przypisywanie i rozpatrywanie wniosków o dostęp do dokumentów. Zastąpi on Gestdem, obecny system informatyczny wykorzystywany do tego celu.

Ponadto, we współpracy z Dyrekcją Generalną ds. Informatyki, zespół projektowy kontynuował w 2020 r. prace nad badaniem sztucznej inteligencji, którego celem jest określenie „przypadków użycia”, w których techniki sztucznej inteligencji mogłyby uprościć obsługę wniosków o dostęp do dokumentów.

Podsumowując, nowy projekt EASE powinien zapewnić większą przejrzystość i przybliżyć obywatelom proces decyzyjny UE.

1. UDOSTĘPNIANIE INFORMACJI I DOKUMENTÓW ZA POŚREDNICTWEM REJESTRÓW I STRON INTERNETOWYCH

Komisja publikuje wiele różnych dokumentów o charakterze prawnym, strategicznym, administracyjnym i innych dokumentów na różnych stronach internetowych i w rejestrach. Wiele z nich jest dostępnych w rejestrze dokumentów Komisji, rejestrze aktów delegowanych oraz innych rejestrach organizacyjnych prowadzonych przez Sekretariat Generalny; inne dokumenty można znaleźć na stronach internetowych administrowanych przez dyrekcje generalne lub w EUR-Lexie.

W 2020 r. do rejestru dokumentów Komisji dodano 19 849 nowych dokumentów (zob. załącznik – tabela 1) kategorii C, COM, JOIN, OJ, PV, SEC bądź SWD⁶. W porównaniu z 2019 r. stanowi to wzrost o około 8,2 %.

Kontynuowano prace nad trwającym projektem „Modernizacja rejestru dokumentów Komisji”, którego celem jest przekształcenie rejestru dokumentów Komisji w główne narzędzie publikacji dokumentów tej instytucji⁷.

W 2020 r. liczba odwiedzających stronę „Dostęp do dokumentów” na portalu *Europa*⁸ zwiększyła się ponad dwukrotnie i wyniosła 14 716 w porównaniu z 6 642 odwiedzającymi w roku poprzednim. Podobnie liczba odwiedzonych stron – 24 429 – wzrosła o prawie 141,6 % (zob. załącznik – tabela 2)⁹.

Obie platformy pozostają użytecznymi narzędziami wyszukiwania, umożliwiającymi obywatelom uczestniczenie w bardziej bezpośredni i aktywny sposób w procesie decyzyjnym Komisji Europejskiej, propagując równocześnie politykę dostępu do dokumentów i ogólnie większą przejrzystość.

W 2020 r. Komisja Europejska nadal w aktywny i przyjazny dla użytkownika sposób publikowała szeroki zakres informacji i dokumentów. Jednocześnie instytucja stale poszukiwała nowych narzędzi służących dalszemu zwiększeniu przejrzystości jej ogólnych działań i zaangażowaniu obywateli w proces demokratyczny. Pomimo pandemii COVID-19 Komisja Europejska podjęła w 2020 r. ukierunkowane starania, aby jeszcze bardziej zwiększyć przejrzystość wszystkich swoich głównych działań.

Poniżej przedstawiono kilka przykładów ilustrujących te starania.

⁶ Opis symboli: C: samodzielne akty Komisji; COM: wnioski ustawodawcze Komisji i inne dokumenty przekazane innym instytucjom, wraz z właściwymi dokumentami przygotowawczymi; JOIN: wspólne akty Komisji i wysokiego przedstawiciela; OJ: porządki obrad posiedzeń Komisji; PV: protokoły posiedzeń Komisji; SEC: dokumenty Komisji nieklasyfikujące się w żadnej innej serii; SWD: dokumenty robocze służb Komisji.

⁷ W czasie sporządzania niniejszego sprawozdania zaktualizowana wersja rejestru funkcjonowała od dnia 17 maja 2021 r., przy czym jego zakres rozszerzono, tak że dokumenty dostępne w innych miejscach można będzie wyszukiwać również za pośrednictwem tego rejestru.

⁸ Dostęp do dokumentów: http://ec.europa.eu/transparency/access_documents/index_en.htm.

⁹ Dane te pochodzą z nowego algorytmu stosowanego od 2018 r., który generuje bardziej dokładne statystyki. Z tego względu nie są one porównywalne ze statystykami uzyskanymi dla lat poprzedzających 2018 r.

Publikacja kosztów podróży służbowych członków Komisji

W 2020 r. Komisja w dalszym ciągu publikowała co dwa miesiące na stronie internetowej Europa przegląd kosztów podróży służbowych w przeliczeniu na członka Komisji, obejmujący wszystkie wyjazdy służbowe, zgodnie z art. 6 Kodeksu postępowania członków Komisji Europejskiej.

Dzięki publikacji tych danych zapewnia się przejrzystość w odniesieniu do kosztów i celu odpowiednich podróży służbowych. Linki do stosownych informacji znajdują się na odpowiednich stronach internetowych komisarzy.

Brexit

Zjednoczone Królestwo wystąpiło z Unii Europejskiej dnia 31 stycznia 2020 r.; wcześniej UE i Zjednoczone Królestwo ratyfikowały umowę o wystąpieniu.

W trakcie całego procesu negocjacyjnego Komisja – występująca jako negocjator Unii Europejskiej – dążyła do zapewnienia maksymalnego poziomu przejrzystości. Z tego powodu do wiadomości publicznej regularnie podawano dokumenty negocjacyjne Komisji udostępniane państwom członkowskim UE, Radzie Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, parlamentom krajowym i Zjednoczonemu Królestwu, wraz z innymi dokumentami informującymi społeczeństwo o stanie negocjacji i o omawianych kwestiach¹⁰.

Polityka handlowa

Polityka handlowa ma wpływ na wszystkich obywateli Unii. Dlatego też Komisja Europejska przyjmuje ich uwagi, aby polityka UE dokładnie odzwierciedlała wartości i interesy społeczeństwa jako całości. Polityka ta jest zatem kształtowana z udziałem obywateli Unii, zarówno przed i w trakcie, jak i po zakończeniu procesu negocjacji.

W 2020 r. przejrzystość oraz interakcja z opinią publiczną pozostawały kluczowymi czynnikami w polityce handlowej, aby zapewnić demokrację, zaufanie opinii publicznej i rozliczalność. W 2020 r. opublikowano informacje na temat 84 posiedzeń komitetów i dialogów podjętych w ramach jej umów handlowych, wraz z 34 sprawozdaniami z rund negocjacyjnych; a także informacje na temat 16 posiedzeń grup ekspertów¹¹.

Ponadto po raz pierwszy opublikowano 11 decyzji Komisji w sprawie dwustronnych umów inwestycyjnych państw członkowskich oraz niewrażliwy skrócony protokół komitetu ds. instrumentów ochrony handlu. Dodatkowo zorganizowano 17 spotkań w ramach dialogu ze społeczeństwem obywatelskim, aby przekazać aktualne informacje o trwających negocjacjach

¹⁰ https://wayback.archive-it.org/11980/20201223015019/https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/publications-and-news/documents-related-work-task-force-relations-united-kingdom_pl

¹¹ https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2021/february/tradoc_159448.pdf.

indywidualnych lub omówić projekty sprawozdań z ocen wpływu handlu na zrównoważony rozwój (SIA) oraz ogólną agendę handlową¹².

Środki te opierają się na proaktywnym, przejrzystym podejściu Komisji Europejskiej do polityki handlowej.

Powyżej wspomniane publikacje stanowią jedynie kilka przykładów przedstawiających starania instytucji na rzecz zwiększenia przejrzystości w szerszym znaczeniu tego pojęcia¹³.

2. RAMY PRAWNE – POSTĘPY

Obecnie rozpatrywane są dwa wnioski dotyczące zmiany rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, mianowicie:

- wniosek z 2008 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji, COM(2008) 229 final 2008/0090 (COD)¹⁴; oraz
- wniosek z 2011 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji, COM(2011)137 final 2011/0073(COD)¹⁵.

¹² Ibid.

¹³ Dodatkowo instytucja ta zapewnia przejrzystość w zakresie (i) kontaktów członków Komisji z zainteresowanymi stronami i społeczeństwem obywatelskim (aby znaleźć więcej informacji, zob. https://ec.europa.eu/transparencyregister/public/staticPage/displayStaticPage.do?locale=en&reference=ANNUAL_REPORT); (ii) stanowisk zajmowanych przez byłych członków Komisji po zakończeniu kadencji. Ponadto Komisja Europejska publikuje roczne sprawozdania dotyczące stosowania Kodeksu postępowania członków Komisji Europejskiej (drugie sprawozdanie roczne jest dostępne na stronie internetowej: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/sec2020344_en.pdf); oraz promuje system „lepszego stanowienia prawa”, który uznaje się za jedno z najbardziej zaawansowanych rozwiązań regulacyjnych na świecie (zob. [OECD Regulatory Policy Outlook 2018](#) (OECD Publishing, Paryż). Na początku 2020 r. instytucja ta prowadziła prace nad podsumowaniem Programu lepszego stanowienia prawa z 2015 r., aby ocenić zarówno jego pozytywne aspekty, jak i pole do poprawy. Prace te zakończono przyjęciem w dniu 28 kwietnia 2021 r. komunikatu w sprawie lepszego stanowienia prawa (zob. [better regulation joining forces to make better laws en 0.pdf](#) (europa.eu)). Ponadto, niezależnie od pandemii COVID-19, Komisja Europejska nadal realizowała – za pomocą różnych inicjatyw i działań – swój program „Europa dla Obywateli”, który został ustanowiony na lata 2014–2020 i miał zachęcać obywateli UE do skuteczniejszego pozyskiwania informacji, uczestniczenia w debacie i odgrywania większej roli w rozwoju UE. (Zob. https://ec.europa.eu/info/departments/justice-and-consumers/justice-and-consumers-funding-tenders/funding-programmes/europe-citizens-efc-0_pl#documents). Ponadto w tych bezprecedensowych okolicznościach pandemii COVID-19 Komisja Europejska przyjęła w dniu 19 maja 2020 r. wniosek dotyczący rozporządzenia przedłużającego terminy mające zastosowanie do etapów zbierania, weryfikacji i badania w ramach europejskich inicjatyw obywatelskich. Ostateczny tekst tego rozporządzenia został przyjęty przez Parlament Europejski i Radę dnia 15 lipca 2020 r. (zob. [rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2020/1042 z dnia 15 lipca 2020 r. ustanawiające środki tymczasowe dotyczące terminów mających zastosowanie do etapów zbierania, weryfikacji i badania przewidzianych w rozporządzeniu \(UE\) 2019/788 w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej w związku z wystąpieniem epidemii COVID-19](#), Dz.U. L 231 z 17.7.2020, s. 7).

¹⁴ Zob. <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2008/PL/1-2008-229-EN-F1-1.Pdf>.

¹⁵ Zob. [https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/com/com_com\(2011\)0137_/com_com\(2011\)0137_pl.pdf](https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/com/com_com(2011)0137_/com_com(2011)0137_pl.pdf).

Pierwszy wniosek z 2008 r., zwany też „wnioskiem o przekształcenie”, ponieważ przewiduje znaczne przekształcenie rozporządzenia, został wprowadzony przez Komisję w dniu 30 kwietnia 2008 r. w następstwie jej Europejskiej inicjatywy na rzecz przejrzystości. Ta inicjatywa, którą uruchomiono dnia 9 listopada 2005 r., faktycznie obejmowała przegląd rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 w ramach dążenia Komisji do zwiększenia otwartości.

Wniosek o przekształcenie ma następujące cele:

- zwiększenie przejrzystości w obszarze prawodawstwa;
- dostosowanie rozporządzenia do przepisów w sprawie dostępu do informacji o środowisku ustanowionych w rozporządzeniu (WE) nr 1367/2006;
- odzwierciedlenie opinii Parlamentu Europejskiego wyrażonych w jego rezolucji z dnia 4 kwietnia 2006 r. (w której Parlament Europejski wezwał Komisję do przedstawienia kilku propozycji zmiany rozporządzenia w niektórych szczególnych kwestiach) oraz wyników konsultacji publicznych rozpoczętych w związku z zieloną księgą Komisji; a także
- uwzględnienie wyjaśnień zawartych w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości i praktyce Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich.

Drugi wniosek, złożony dnia 21 marca 2011 r., miał na celu „lizbonizację” rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, polegającą mianowicie na rozszerzeniu prawa publicznego dostępu do dokumentów wszystkich instytucji, organów i jednostek organizacyjnych w celu dostosowania rozporządzenia do nowego art. 15 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Wniosek ten nie miał na celu zakłócenia trwającej procedury przekształcenia rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 na podstawie wniosku Komisji z 2008 r., który pozostał nienaruszony.

W dniu 29 stycznia 2020 r., w następstwie wniosku Parlamentu Europejskiego w ramach decyzji Konferencji Przewodniczących z dnia 16 października 2019 r., Komisja w swoim programie prac na 2020 r.¹⁶ zaproponowała wycofanie obu wniosków.

Wniosek ten został przekazany Radzie i Parlamentowi Europejskiemu do konsultacji zgodnie z pkt 9 Porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa. Ponieważ Parlament Europejski wyraził sprzeciw wobec wycofania wniosków, pismem z dnia 14 września 2020 r. Komisja zgodziła się nie wycofywać ich i prowadzić dalsze dyskusje polityczne.

Taki akt o wycofaniu odpowiadający załącznikowi IV do programu prac Komisji na 2020 r., zawierający ostateczny wykaz wycofanych wniosków, opublikowano dnia 29 września 2020 r., bez uwzględniania dwóch wniosków dotyczących rozporządzenia (WE) nr 1049/2001¹⁷.

¹⁶ Zob. wniosek nr 31 w załączniku IV do komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Program prac Komisji na 2020 r. Unia, która mierzy wyżej, COM(2020) 37 final, 29.1.2020, dostępny pod adresem: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar%3A7ae642ea-4340-11ea-b81b-01aa75ed71a1.0002.02/DOC_2&format=PDF

W konsekwencji oba wnioski nadal oczekują na rozpatrzenie i pozostają podstawą wszelkich dalszych dyskusji ustawodawczych i politycznych. Mimo to Komisja uważa, że rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 zgodnie z interpretacją w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w dalszym ciągu wyznacza odpowiednie i efektywne ramy prawne dla zapewniania publicznego dostępu do dokumentów.

3. ANALIZA WNIOSKÓW O DOSTĘP DO DOKUMENTÓW

3.1. Liczba wniosków (zob. załącznik – tabele 3 i 4)

▪ Wstępne wnioski

W 2020 r. liczba wstępnych wniosków wyniosła 8 001, co przedstawiono na wykresie poniżej¹⁸. Liczba ta odzwierciedla dynamiczny wzrost o około 7,5 % w porównaniu z rokiem 2019¹⁹.

Komisja Europejska wydała 9 181 odpowiedzi wstępnych w porównaniu z 8 449 w roku 2019, co stanowi wzrost o blisko 8,7 %.

Spośród tych wstępnych odpowiedzi 8 164 wydano na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 (w porównaniu z 7 612 w 2019 r.)²⁰. Liczba ta odzwierciedla wzrost o około 7,25 % w ciągu roku.

Pochodząca z bazy danych liczba „udzielonych odpowiedzi” obejmuje wszystkie rodzaje działań następczych przeprowadzonych przez Komisję Europejską:

- od odpowiedzi udzielonych zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1049/2001 (również w przypadku, gdy nie przetrzymuje się żadnych dokumentów); po
- odpowiedzi udzielone zgodnie z innymi ramami prawnymi (ze względu na treść wniosku lub status wnioskodawcy²¹ itp.); lub nawet
- zamknięcia w następstwie nieprzedstawienia przez wnioskodawcę wymaganych wyjaśnień lub niespełnienia wymogów proceduralnych.

¹⁷ [https://eur-lex.europa.eu/legal-](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2020.321.01.0037.01.FRA&toc=OJ:C:2020:321:TOC)

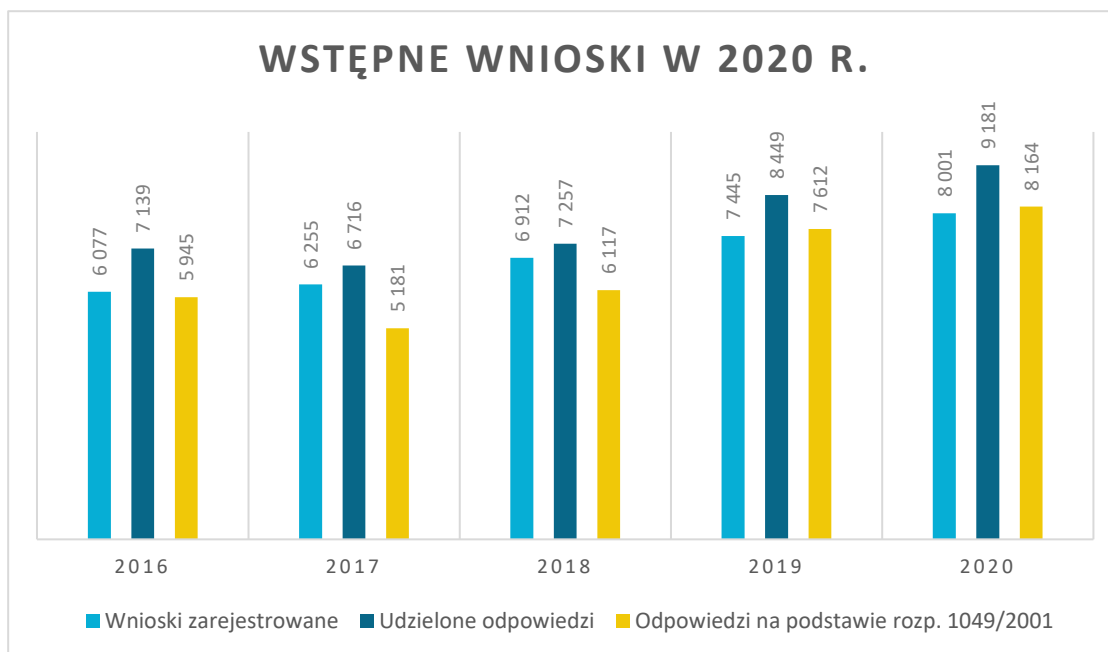
[content/FR/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2020.321.01.0037.01.FRA&toc=OJ:C:2020:321:TOC](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2020.321.01.0037.01.FRA&toc=OJ:C:2020:321:TOC)

¹⁸ Warto podkreślić, że jeden wniosek może dotyczyć kilku dokumentów i w konsekwencji może wymagać kilku różnych odpowiedzi. Z drugiej strony kilka wniosków może być w niektórych przypadkach połączonych, co może skutkować jedną odpowiedzią.

¹⁹ W 2019 r. liczba wstępnych wniosków wyniosła 7 445.

²⁰ W zależności od treści wniosków lub statusu wnioskodawców pozostałych odpowiedzi udzielono zgodnie z innymi ramami prawnymi (takimi jak Kodeks dobrego postępowania administracyjnego lub zasada lojalnej współpracy itp.).

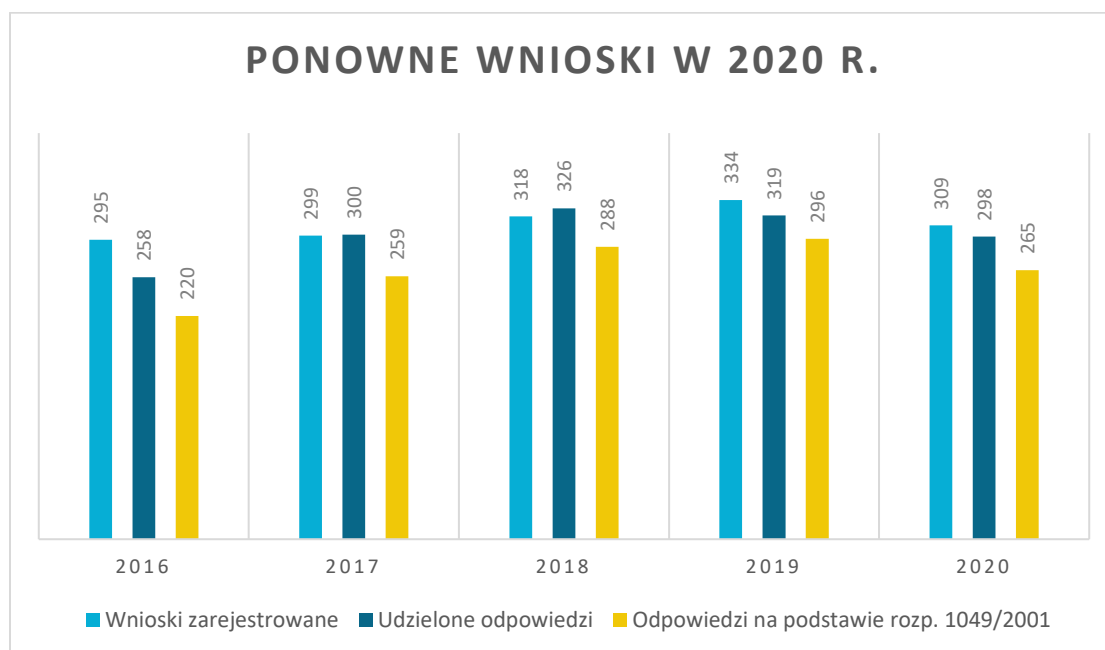
²¹ Np. odpowiedzi udzielone zgodnie z zasadą lojalnej współpracy z państwami członkowskimi lub innymi instytucjami; lub odpowiedzi udzielone na podstawie Kodeksu dobrego postępowania administracyjnego itp.

▪ *Ponowne wnioski*

Jeżeli chodzi o ponowne wnioski o dokonanie przez Komisję Europejską przeglądu wstępnych odpowiedzi z pełną lub częściową odmową dostępu, ich liczba wyniosła 309 w 2020 r., co stanowi spadek o niemal 7,5 % w porównaniu z rokiem 2019. Po raz pierwszy od roku 2015 odnotowano spadek liczby ponownych wniosków.

Komisja Europejska udzieliła 298 odpowiedzi, z czego 265 na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1049/2001. Ta ostatnia liczba świadczy o spadku o prawie 10,5 % w porównaniu z 2019 r., co przedstawiono na wykresie poniżej.

3.2. Odsetek wniosków w podziale na dyrekcje generalne / służby Komisji Europejskiej (zob. załącznik – tabela 5)

- *Dostęp do dokumentów Europejskiego Urzędu ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych*

Warto zauważyć, że wskazane poniżej dane dotyczące Europejskiego Urzędu ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) dotyczą wyłącznie wniosków o dostęp do dokumentów związanych z jego działalnością administracyjną, zapisanych w systemie Gestdem.

Wnioski o dostęp do dokumentów dotyczących działań dochodzeniowych Europejskiego Urzędu ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych, ze względu na ich szczególną ochronę, podlegają specjalnej procedurze określonej w art. 3 ust. 3 i art. 4 *Szczegółowych zasad stosowania rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji*²².

W 2020 r. Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych otrzymał 16 wniosków wstępnych i trzy wnioski ponowne w odniesieniu do swoich działań dochodzeniowych, które nie są zatem objęte niniejszym sprawozdaniem.

Jeśli chodzi o Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ), należy podkreślić, że w Komisji Europejskiej przechowuje się jedynie dokumenty Służby ds. Instrumentów Polityki Zagranicznej. Dlatego zawarte w niniejszym sprawozdaniu dane dotyczące Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych odnoszą się jedynie do wniosków o dostęp do takich dokumentów.

- *Wstępne wnioski*

W 2020 r. Sekretariat Generalny²³ otrzymał najwyższy odsetek wstępnych wniosków (10,2 %).

Zaraz po nim była Dyrekcja Generalna ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności²⁴, która odpowiadała za blisko 7,7 % wstępnych wniosków. Ten odsetek świadczy o stałym dużym zainteresowaniu wnioskodawców sprawami związanymi ze zdrowiem, które dominowały jeszcze przed pandemią COVID-19²⁵.

W następnej kolejności były: Dyrekcja Generalna ds. Współpracy Międzynarodowej i Rozwoju²⁶ (7,3 %), Dyrekcja Generalna ds. Rynku Wewnętrznego, Przemysłu, Przedsiębiorczości i MŚP²⁷ (7,1 %), Dyrekcja Generalna ds. Konkurencji²⁸ (6,2 %), Dyrekcja

²² Decyzja Komisji z dnia 5 grudnia 2001 r. zmieniająca regulamin wewnętrzny, Dz.U. L 345 z 29.12.2001, s. 94.

²³ Zwany „SG” na poniższych wykresach.

²⁴ Zwana „SANTE” na poniższych wykresach.

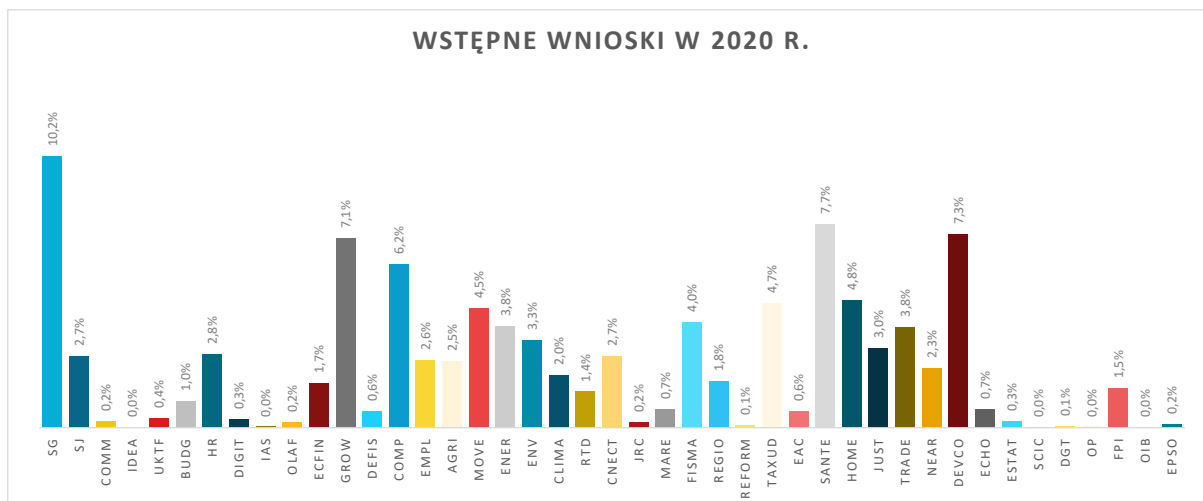
²⁵ Zob. poprzednie sprawozdania roczne, dostępne na stronie internetowej: https://ec.europa.eu/info/publications/reports-public-access-european-parliament-council-and-commission-documents_en.

²⁶ Zwana „DEVCO” na poniższych wykresach.

²⁷ Zwana „GROW” na poniższych wykresach.

Generalna ds. Migracji i Spraw Wewnętrznych²⁹(4,8 %), Dykcja Generalna ds. Podatków i Unii Celnej³⁰ (4,7 %), Dykcja Generalna ds. Mobilności i Transportu³¹ (4,5 %) oraz Dykcja Generalna ds. Stabilności Finansowej, Usług Finansowych i Unii Rynków Kapitałowych³² (4 %).

Każda z pozostałych jednostek i służb Komisji Europejskiej otrzymała mniej niż 4 % wszystkich wstępnych wniosków.

▪ *Ponowne wnioski*

Największa liczba ponownych wniosków otrzymanych w 2020 r. przez Sekretariat Generalny była powiązana ze wstępnymi odpowiedziami udzielonymi przez Dykcję Generalną ds. Konkurencji (15,2 %).

W następnej kolejności były: Dykcja Generalna ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności (8,7 %), Dykcja Generalna ds. Energii³³ (8,1 %), Sekretariat Generalny (7,8 %), Dykcja Generalna ds. Handlu (5,2 %), Dykcja Generalna ds. Rynku Wewnętrznego, Przemysłu, Przedsiębiorczości i MŚP (4,9 %) oraz Służba Prawna³⁴ (4,5 %). Wstępne odpowiedzi udzielone przez każdą z pozostałych jednostek i służb Komisji Europejskiej dotyczyły nie więcej niż 4 % wniosków o ponowne rozpatrzenie.

²⁸ Zwana „COMP” na poniższych wykresach.

²⁹ Zwana „HOME” na poniższych wykresach.

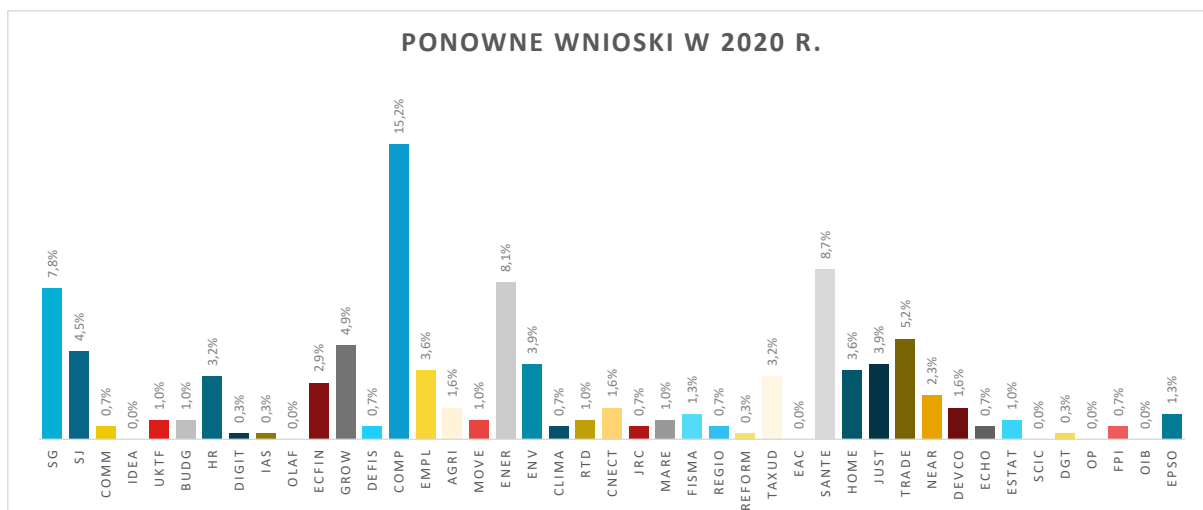
³⁰ Zwana „TAXUD” na poniższych wykresach.

³¹ Zwana „MOVE” na poniższych wykresach.

³² Zwana „FISMA” na poniższych wykresach.

³³ Zwana „ENER” na wykresach powyżej i poniżej.

³⁴ Zwana „SJ” na wykresach powyżej i poniżej.

3.3. Profil społeczno-zawodowy wnioskodawców (załącznik – tabela 6)

Na formularzu wniosku na stronie internetowej Europa wnioskodawcy mogą wskazać swój profil społeczny/zawodowy, wybierając jedną z poniższych dziewięciu kategorii: obywatel, naukowiec, prawnik, dziennikarz, organizacja pozarządowa, przedsiębiorstwo, poseł do Parlamentu Europejskiego, krajowy organ niższego szczebla lub organ państwa członkowskiego³⁵.

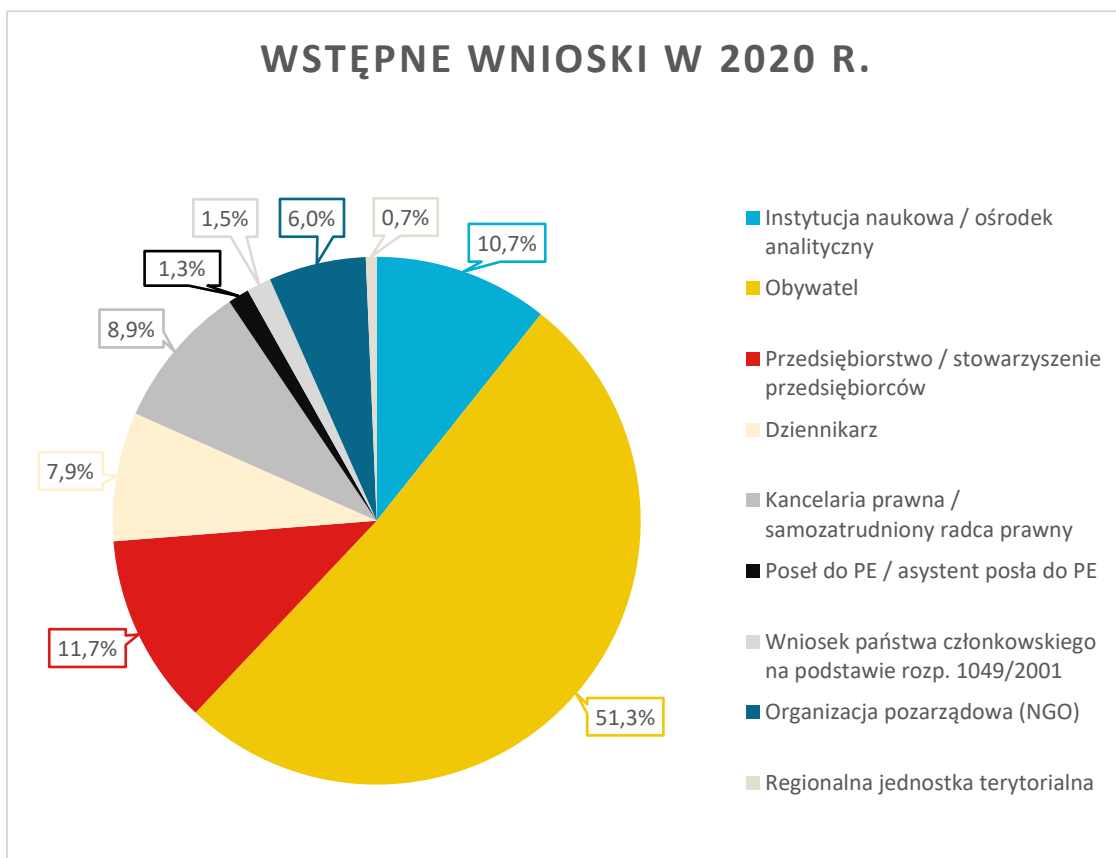
W celach statystycznych profil „obywateli” obejmuje wnioskodawców, którzy wskazali taki profil, i stanowi domyślną opcję obejmującą wnioskodawców, którzy nie wybrali żadnej kategorii społecznej/zawodowej.

▪ *Wstępne wnioski*

W 2020 r. większość wstępnych wniosków pochodziła, tak jak w latach poprzednich, od *obywateli*. Wnioskodawcy z tej kategorii złożyli około 51,3 % wniosków.

W 2020 r. drugie miejsce wśród najczęściej wnioskujących, które w 2019 r. zajmowały *instytucje naukowe i ośrodki analityczne*, ponownie zajęły *przedsiębiorstwa* (podobnie jak w 2018 r.), które złożyły 11,7 % wstępnych wniosków. *Instytucje naukowe i ośrodki analityczne* uplasowały się jednak tuż za nimi, składając około 10,7 % wstępnych wniosków. Głównymi wnioskodawcami są nadal *prawnicy praktycy* i *dziennikarze* (odpowiednio 8,9 % i 7,9 %), podobnie jak w poprzednich latach. Jedyną pozostałą kategorią wnioskodawców, którzy złożyli ponad 5 % wstępnych wniosków, są *organizacje pozarządowe* (blisko 6 %). Na kolejnych, nieco odległych miejscach plasują się pozostałe kategorie, z których w ramach każdej wpłynęło mniej niż 2 % wstępnych wniosków.

³⁵ Ostatnia z tych kategorii jest nowa i została wprowadzona w 2018 r., aby pokazać, że organy krajowe państw członkowskich mają prawo składać wnioski o dostęp do dokumentów na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1049/2001.

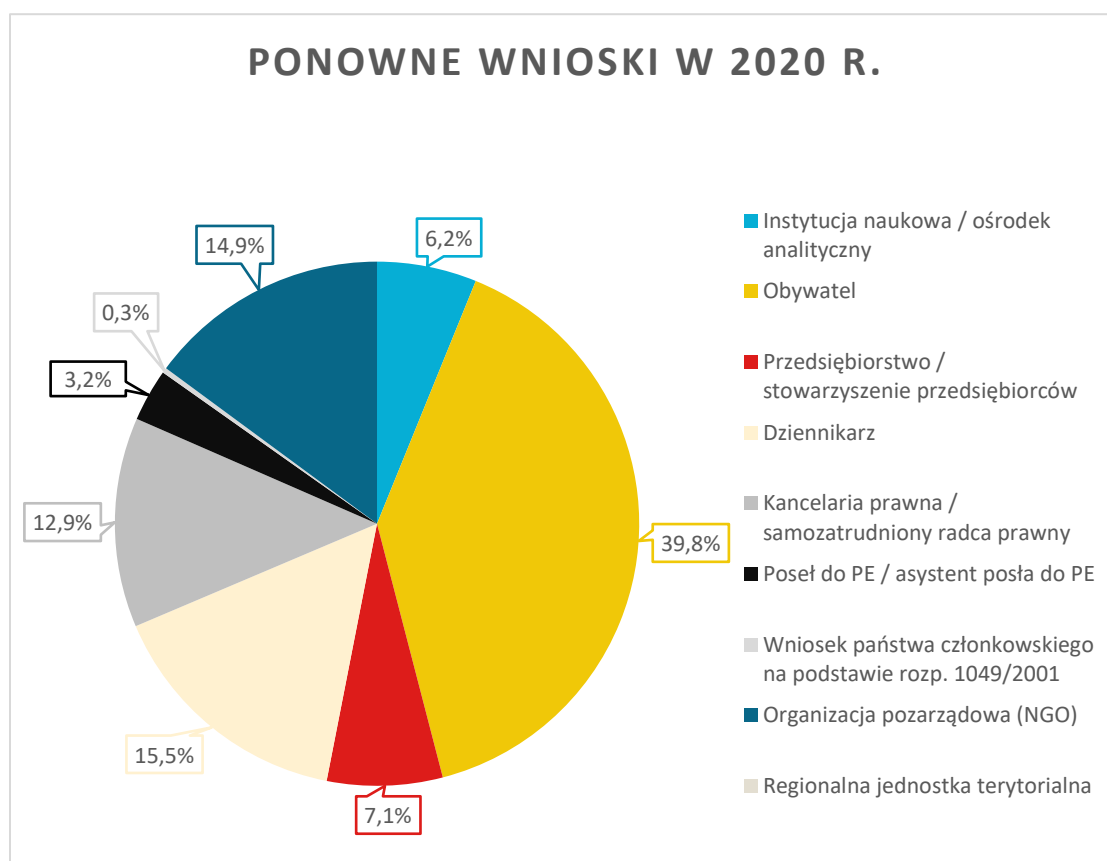
▪ *Ponowne wnioski*

W 2020 r. większość ponownych wniosków pochodziła od obywateli, którzy złożyli 39,8 % takich wniosków (w porównaniu z 51,5 % w 2019 r. i 36,2 % w 2018 r.).

Na drugim miejscu znaleźli się dziennikarze, którzy złożyli dużą liczbę ponownych wniosków, stanowiącą co najmniej 15,5 %.

Trzecie miejsce należało do organizacji pozarządowych, które złożyły 14,9 % ponownych wniosków, a następnie prawnicy praktycy, którzy złożyli około 12,9 % ponownych wniosków.

Na kolejnych, nieco odległych miejscach plasują się przedsiębiorstwa (7,1 %) oraz instytucje naukowe i ośrodki analityczne (6,2 %), natomiast w ramach każdej z pozostałych kategorii wpłynęło mniej niż 4 % ponownych wniosków.

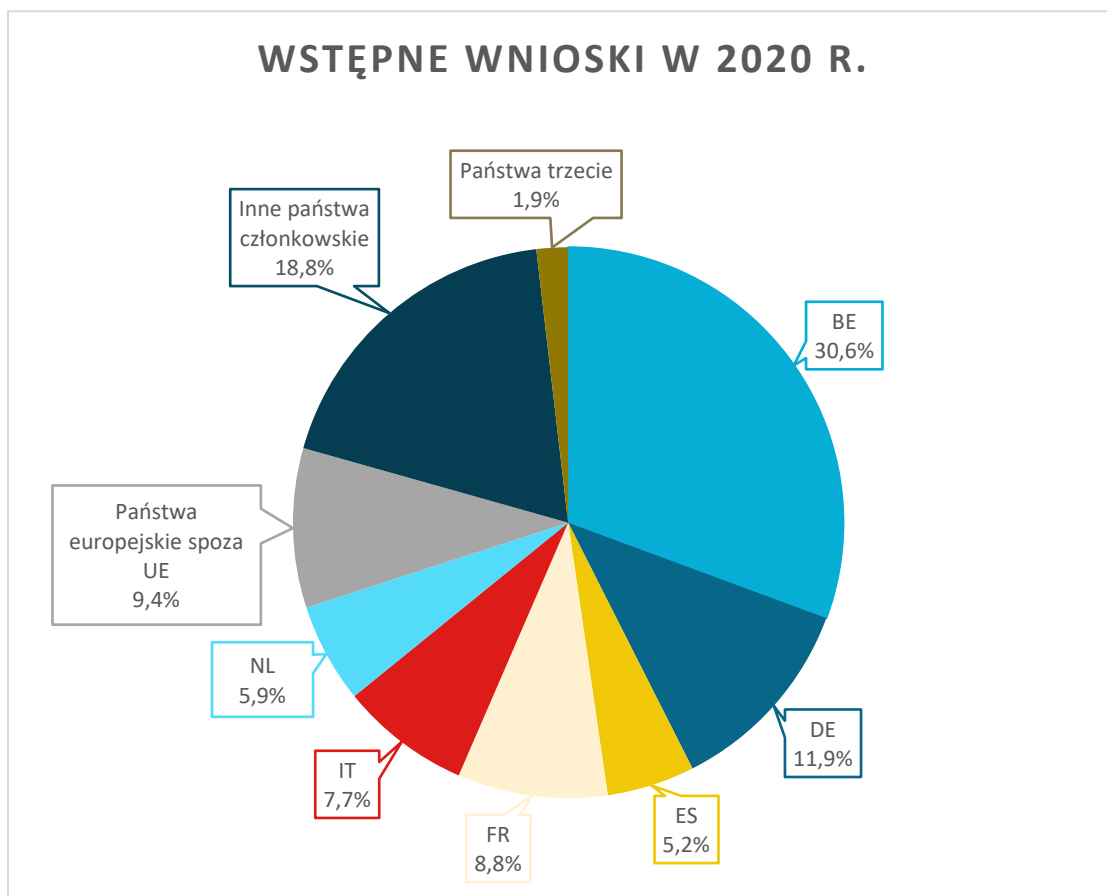
3.4. Geograficzne pochodzenie wnioskodawców (załącznik – tabela 7)

▪ *Wstępne wnioski*

Jeżeli chodzi o geograficzny podział wstępnych wniosków w 2020 r., wnioski złożone przez wnioskodawców z Belgii (30,6 %), Niemiec (11,9 %) i Francji (8,8 %) stanowiły łącznie ponad połowę całkowitej liczby wniosków otrzymanych przez Komisję. Czwartą lokatę zajęły Włochy (z 7,7 % wniosków wstępnych), a za nią były Niderlandy (5,9 %) i Hiszpania (5,2 %). Wnioski pochodzące z pozostałych państw członkowskich stanowiły mniej niż 2 % w przeliczeniu na państwo członkowskie.

Dostrzegalny i uderzający jest gwałtowny spadek liczby wniosków ze Zjednoczonego Królestwa. Otóż w 2020 r. ze Zjednoczonego Królestwa pochodziło niespełna 0,5 % wstępnych wniosków, w porównaniu z 7,8 % w 2019 r., 9,2 % w 2018 r. i 15,2 % w 2017 r. Na te dane wyraźny wpływ miał fakt, że dnia 31 stycznia 2020 r. Zjednoczone Królestwo wystąpiło z Unii Europejskiej, po ratyfikacji umowy o wystąpieniu przez UE i Zjednoczone Królestwo.

W 2020 r. z prawa dostępu do dokumentów w dalszym ciągu korzystali również wnioskodawcy zamieszkali lub mający siedzibę w państwach trzecich. Liczba złożonych przez nich wstępnych wniosków – stanowiąca około 11,2 % w porównaniu z 6,6 % w 2019 r., 5,3 % w 2018 r. i niemal 5 % w 2017 r. – potwierdziła obserwowaną w poprzednich latach nieznaczną, ale stałą tendencję wzrostową.

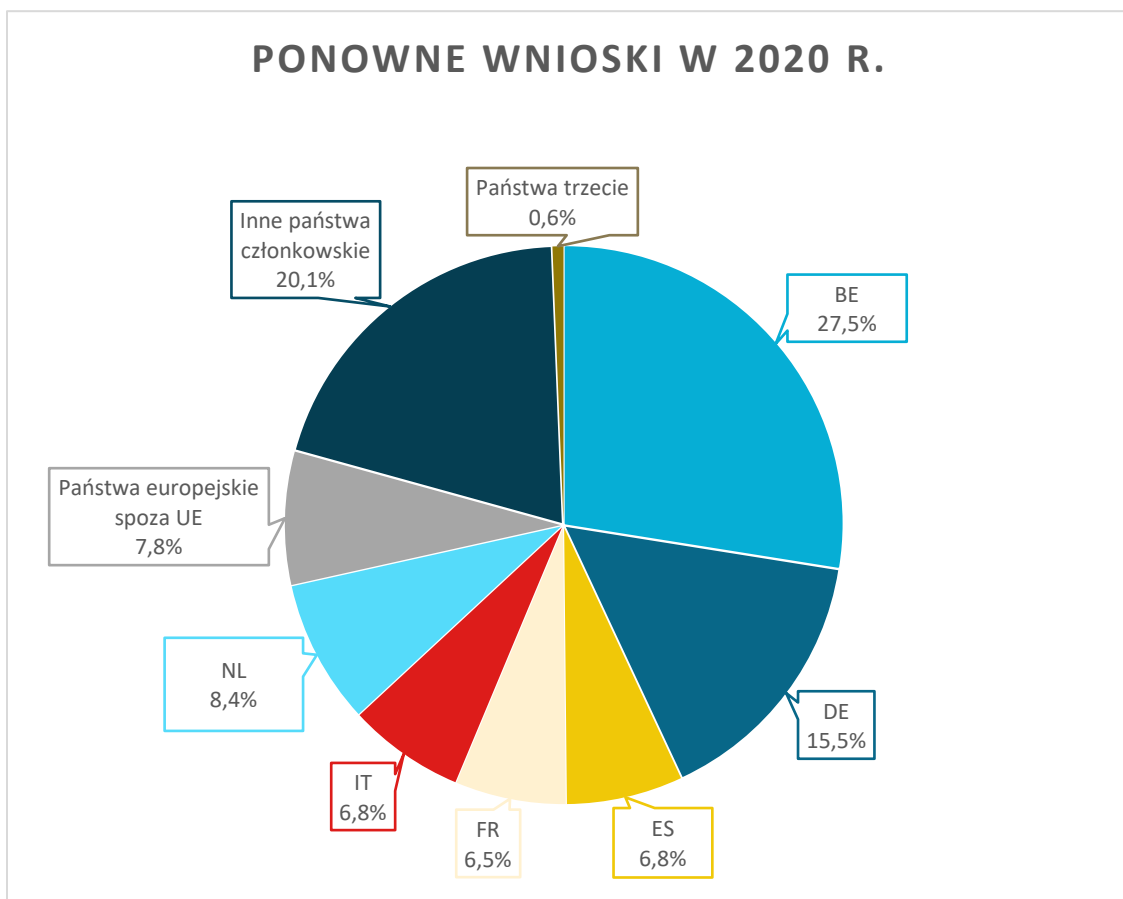

- *Ponowne wnioski*

Jeśli chodzi o rozkład geograficzny, zdecydowanie największy odsetek ponownych wniosków – podobnie jak w poprzednich latach – pochodził od wnioskodawców zamieszkałych/mających siedzibę w Belgii, którzy stanowili 27,5 % wszystkich wnioskodawców, choć to potwierdza spadek netto notowany już od 2019 r.

Druga pod względem wielkości grupa wnioskodawców pochodziła, podobnie jak w 2019 r., z Niemiec (15,5 %), a kolejne były z Niderlandów (8,4 %), Hiszpanii i Włoch (każda po 6,8 %) i Francji (6,5 %). W przypadku pozostałych państw członkowskich ten odsetek nie przekroczył 4 %.

Ponadto liczba ponownych wniosków złożonych przez wnioskodawców zamieszkałych lub mających siedzibę w państwach trzecich, stanowiąca ponad 8,3 %, wzrosła w ujęciu netto (w porównaniu z niespełna 1,5 % w 2019 r., 2,2 % w 2018 r. i 3,6 % w 2017 r.).

4. STOSOWANIE WYJĄTKÓW OD PRAWA DOSTĘPU

Prawo dostępu przewidziane w rozporządzeniu (WE) nr 1049/2001 podlega szczególnym wyjątkom określonym w art. 4 tego rozporządzenia. Każdą pełną lub częściową odmowę należy uzasadnić co najmniej jednym z tych wyjątków.

4.1. Rodzaje udzielonego dostępu (załącznik – tabele 8 i 9)

- *Etap wstępny*

W 2020 r. pełny lub częściowy dostęp do dokumentów udzielono w 81 % przypadków na etapie wstępnym (co stanowi wzrost w porównaniu z 2019 r., kiedy odsetek ten wynosił 77,6 %).

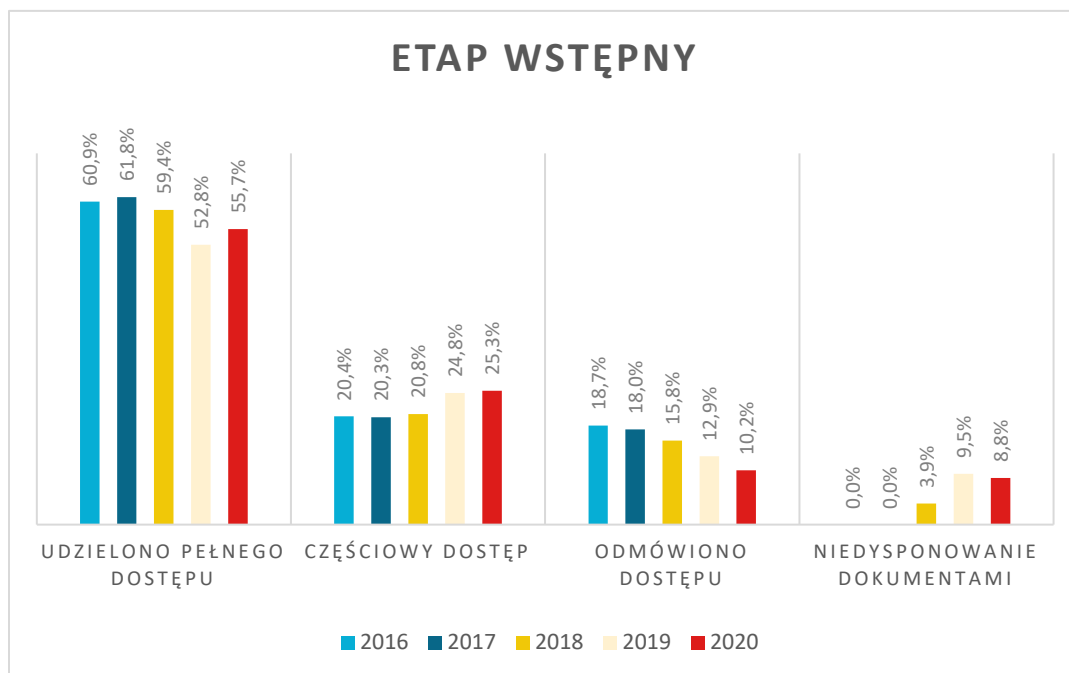
Odsetek w pełni pozytywnych odpowiedzi wyraźnie wzrósł z 52,8 % w 2019 r. do 55,7 % w 2020 r.

Ponadto odsetek częściowo pozytywnych odpowiedzi w dalszym ciągu potwierdzał stałą tendencję wzrostową obserwowaną od 2017 r. (z 20,3 % w 2017 r. do 20,8 % w 2018 r., 24,8 % w 2019 r. i 25,3 % w 2020 r.).

Jednocześnie nadal trwał stały spadek odsetka w pełni odrzuconych wniosków o dostęp obserwowany od 2016 r.; ten odsetek wynosił jedynie 10,2 % wszystkich wstępnych

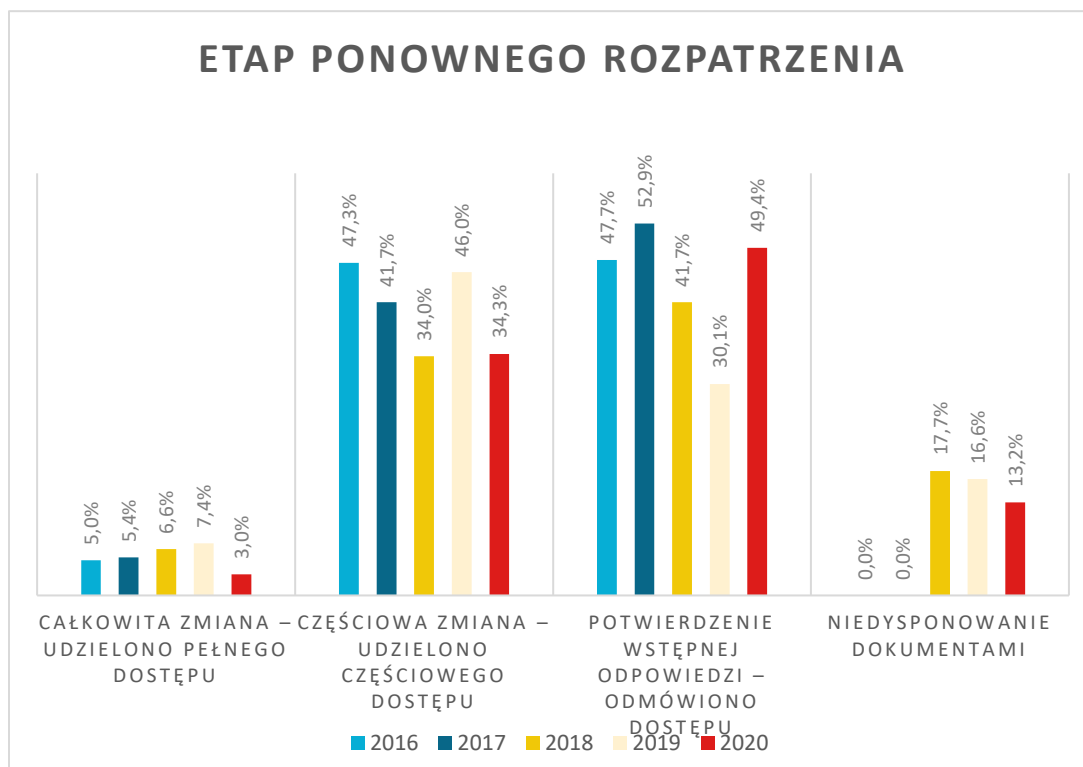
wniosków (w porównaniu z 12,9 % w 2019 r., 15,8 % w 2018 r. oraz 18 % i 18,7 % odpowiednio w latach 2017 i 2016).

Ponadto w 2020 r. odnotowano niewielki spadek liczby przypadków, w których żądane dokumenty nie istniały albo nie znajdowały się w posiadaniu instytucji (8,8 % wstępnych wniosków w porównaniu z 9,5 % w 2019 r.).

▪ *Etap ponownego rozpatrzenia*

W 2020 r. 49,4 % wstępnych odpowiedzi zakwestionowanych w ramach ponownych wniosków zostało w pełni potwierdzonych na etapie ponownego rozpatrzenia (w porównaniu z 30,1 % w 2019 r., 41,7 % w 2018 r. i 52,9 % w 2017 r.). W pełni lub częściowo uchylono 37,4 % wstępnych odpowiedzi (w porównaniu z 53,4 % w 2019 r.).

4.2. Przywoływane wyjątki w odniesieniu do prawa dostępu³⁶ (załącznik – tabela 10)

4.2.1. Etap wstępny

W 2020 r. ochrona *prywatności i integralności osoby fizycznej*³⁷ nadal stanowiła wyjątek najczęściej stosowany przez Komisję Europejską przy (pełnej lub częściowej) odmowie dostępu na etapie wstępnym. Powoływano się na nią co najmniej w 44,1 % przypadków odmów w porównaniu z 41,1 % w 2019 r. i 34,5 % w 2018 r.

Jak w poprzednich latach, wiele z tych odmów było spowodowanych potrzebą ukrycia nazwisk członków personelu niższego szczebla lub przedstawicieli osób trzecich pojawiających się w dokumentach zgodnie z obowiązującym prawodawstwem dotyczącym ochrony danych.

Drugi najczęściej przywoływany wyjątek dotyczy ochrony *interesów handlowych*³⁸. W 14,2 % przypadków (pełnych lub częściowych) odmów odwołano się do tego wyjątku³⁹.

Wyjątek związany z ochroną *celu kontroli, dochodzenia lub audytu*⁴⁰ ponownie był trzecim najczęściej przywoływanym wyjątkiem: dotyczył 11,6 % odmów⁴¹.

³⁶ Na podstawie art. 4 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001.

³⁷ Wyjątek ten określono w art. 4 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 1049/2001.

³⁸ Wyjątek ten przewidziano w art. 4 ust. 2 tiret pierwsze rozporządzenia (WE) nr 1049/2001.

³⁹ W porównaniu z 15 % w 2019 r. i 15,4 % w 2018 r.

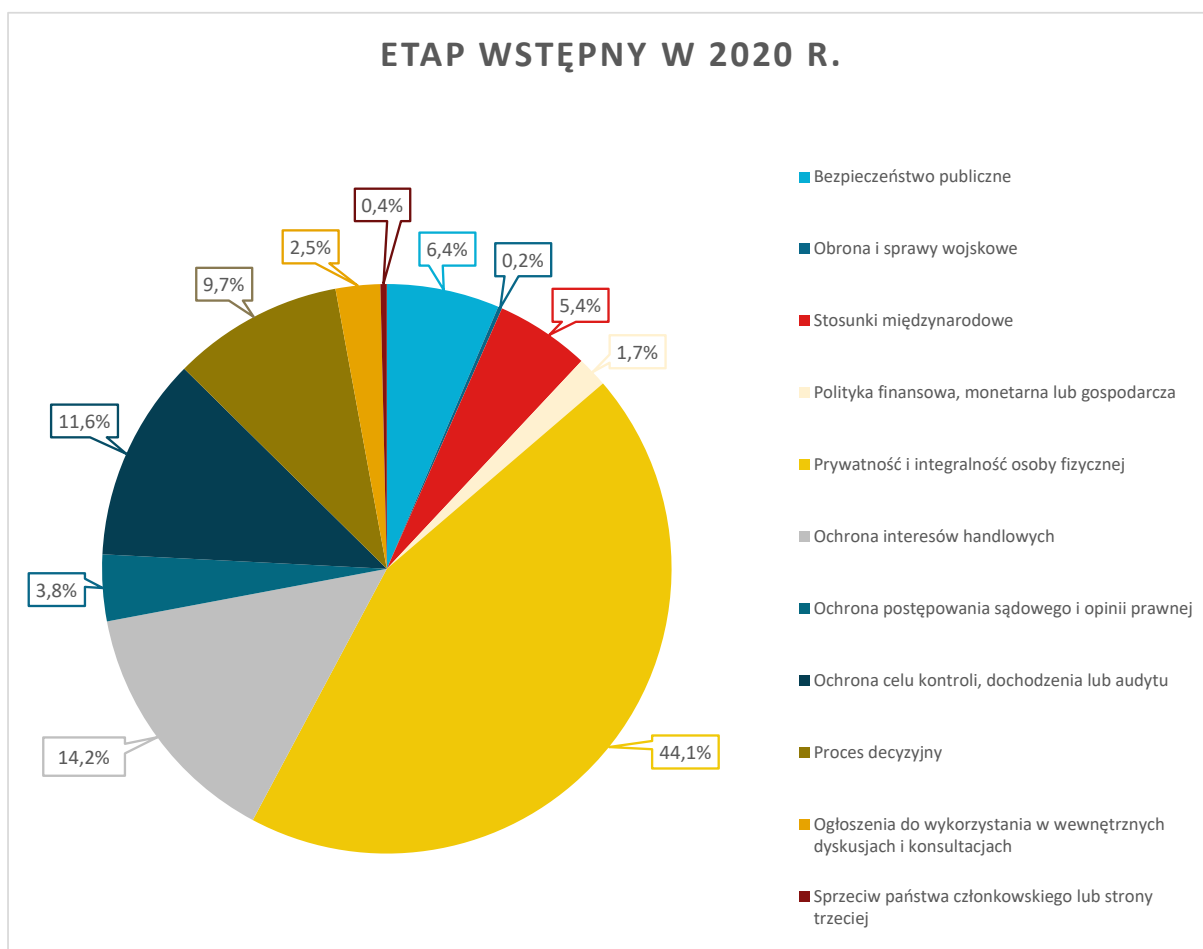
⁴⁰ Wyjątek ten przewidziano w art. 4 ust. 2 tiret trzecie rozporządzenia (WE) nr 1049/2001.

⁴¹ W porównaniu z 13,4 % w 2019 r. i 12,7 % w 2018 r.

Następny w kolejności był wyjątek ze względu na ochronę *trwającego procesu podejmowania decyzji*⁴², który przywołano w 9,7 % przypadków⁴³.

Względne stosowanie wyjątku dotyczącego ochrony *bezpieczeństwa publicznego*⁴⁴ nieco zmalało (z 9,2 % w 2019 r. do 6,4 % w 2020 r.).

Oprócz wyjątku ze względu na ochronę *stosunków międzynarodowych*⁴⁵, który dotyczył 5,4 % przypadków⁴⁶, pozostałe wyjątki, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 1049/2001, były przywoływane przez instytucję rządziej niż w 4 % przypadków każdy przy pełnych lub częściowych odmowach dostępu do żądanych dokumentów na etapie wstępnym.

4.2.2. Etap ponownego rozpatrzenia

W 2020 r., podobnie jak w poprzednich latach, najczęściej przywoływanym głównym powodem potwierdzenia (pełnej lub częściowej) odmowy dostępu była w dalszym ciągu ochrona *celu kontroli, dochodzenia lub audytu*: ten powód dotyczył 33 % przypadków (w porównaniu z 24,3 % w 2019 r. i 30,6 % w 2018 r.).

⁴² Wyjątek ten przewidziano w art. 4 ust. 3 akapit pierwszy rozporządzenia (WE) nr 1049/2001.

⁴³ W porównaniu z 10,2 % w 2019 r. i 15,1 % w 2018 r.

⁴⁴ Wyjątek ten przewidziano w art. 4 ust. 1 tiret pierwsze rozporządzenia (WE) nr 1049/2001.

⁴⁵ Wyjątek ten przewidziano w art. 4 ust. 1 tiret trzecie rozporządzenia (WE) nr 1049/2001.

⁴⁶ W porównaniu z 5,3 % w 2019 r.

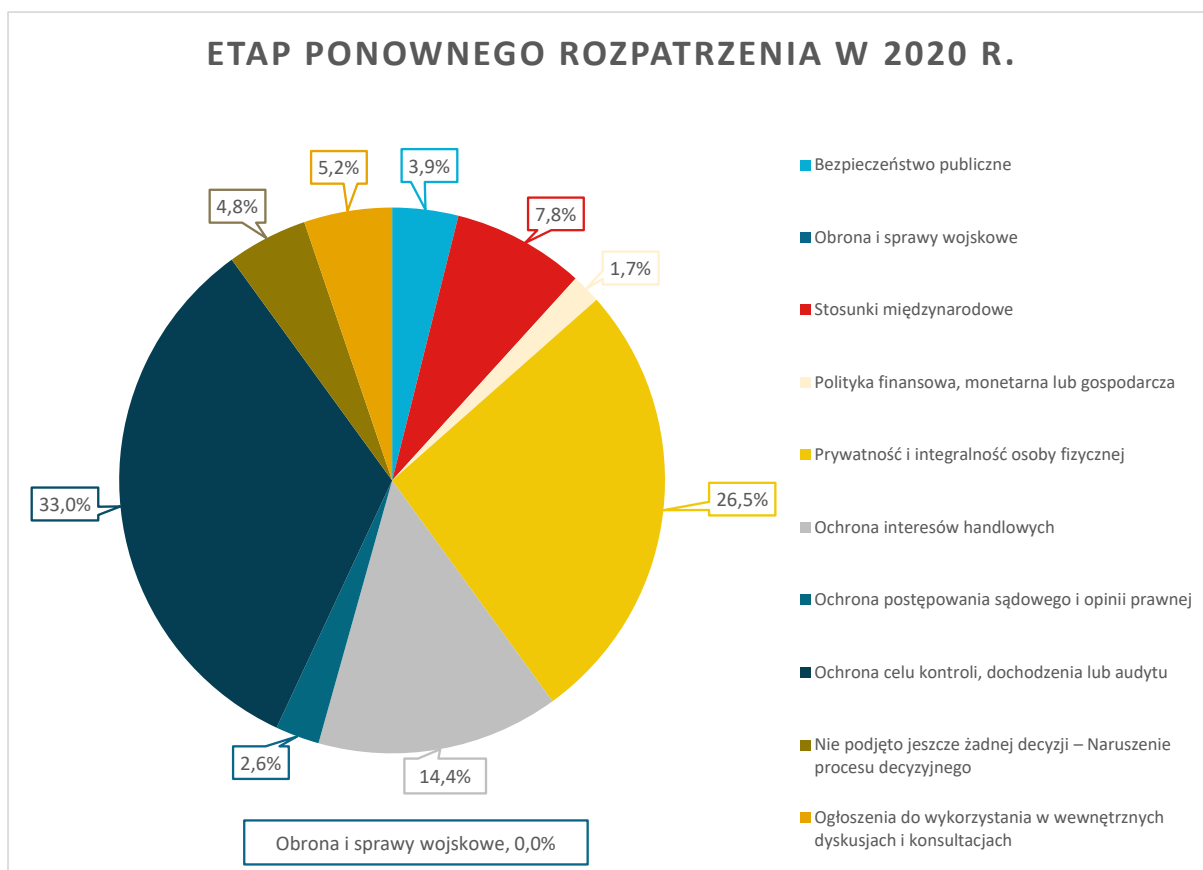
Na drugim miejscu był wyjątek ze względu na *ochronę prywatności i integralności osoby fizycznej* (26,5 % w porównaniu z 22,2 % w 2019 r. i 25 % w 2018 r.).

Trzecie miejsce w 2020 r. zajął wyjątek ze względu na ochronę *interesów handlowych*: dotyczył 14,4 %, przez co przełamał uprzedni stały spadek jego wykorzystywania obserwowany w latach 2016–2019.

Następny w kolejności był wyjątek dotyczący ochrony *stosunków międzynarodowych*, który przywoływano w przypadku 7,8 % odmów, w porównaniu z 18,4 % w 2019 r.

Wyjątek ze względu na ochronę *zamkniętego procesu podejmowania decyzji* instytucji znalazł się na piątej pozycji: przywoływano go w 5,2 % przypadkach, co oznacza nieznaczny wzrost w porównaniu z 2019 r., kiedy ten wyjątek dotyczył jedynie 4,2 % odmów.

Pozostałe wyjątki stanowiły mniej niż 5 % powodów odmowy na etapie ponownego rozpatrzenia.

5. SKARGI DO EUROPEJSKIEJ RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

W 2020 r. Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich wszczęła dochodzenia w 28 nowych sprawach, w których dostęp do dokumentów był głównym albo pobocznym elementem

skargi, w porównaniu z 32 w 2019 r. i 29 w 2018 r., oraz zamknęła 23 sprawy, w porównaniu z 42 w 2019 r.⁴⁷

Pomimo że zalecenia Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich nie są prawnie wiążące, Komisja przywiązuje do nich dużą wagę urzędową, zwłaszcza w odniesieniu do stosowania przepisów dotyczących dostępu do dokumentów. Zgodnie z przepisami określonymi w rozporządzeniu (WE) nr 1049/2001 i orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Komisja podejmuje działania w celu dostosowania swoich praktyk do zaleceń Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich i z zadowoleniem przyjmuje pozytywną współpracę z Rzecznik.

W tych warunkach, w 2020 r. jedynie w dwóch z 23 zamkniętych spraw Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdziła niewłaściwe administrowanie⁴⁸. Pozostałych 21 spraw zamknięto bez żadnych uwag lub sugestii Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich dotyczących poprawy⁴⁹.

6. NOWE ORZECZNICTWO DOTYCZĄCE DOSTĘPU DO DOKUMENTÓW

W 2020 r. sądy UE, w ramach różnych postępowań sądowych, nadal pracowały nad już obszernym orzecznictwem dotyczącym dostępu do dokumentów instytucji Unii Europejskiej. To nowo wydane orzecznictwo w dużym stopniu potwierdziło praktykę Komisji Europejskiej na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 i w dalszym ciągu będzie ją kształtować.

6.1. Trybunał Sprawiedliwości

W 2020 r. Trybunał Sprawiedliwości wydał tylko dwa wyroki w sprawach apelacji dotyczących prawa do publicznego dostępu do dokumentów zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1049/2001, w których Komisja Europejska była stroną postępowania, w porównaniu z pięcioma orzeczeniami wydanymi w 2019 r.⁵⁰

W obu wyrokach Trybunał Sprawiedliwości odrzucił odwołania. W jednej z tych spraw (mianowicie w sprawie C-612/18 P) podtrzymano wyrok Sądu oddalający skargę o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji.

Ponadto w obu sprawach Trybunał Sprawiedliwości wyjaśnił kwestie sięgające swoim zakresem od aspektów proceduralnych po te bardziej materialne wynikające z wykonania rozporządzenia (WE) nr 1049/2001.

⁴⁷ Statystyki dotyczą spraw Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich obejmujących wszystkie jednostki Komisji Europejskiej poza Europejskim Urzędem ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych.

⁴⁸ W sprawie 1050/2018 Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdziła, że niezwrócenie się przez Komisję do urzędnika o zidentyfikowanie i pobranie wiadomości e-mail znajdujących się w jego w skrzynce odbiorczej w celu dokonania oceny, czy wiadomości e-mail mogą zostać ujawnione, stanowi niewłaściwe administrowanie. Inny przypadek niewłaściwego administrowania stwierdzono w sprawie 1794/2019, w której Komisja odmówiła dostarczenia skarżącemu kopii żądanych dokumentów bez wykreślenia nazwiska byłego kierownika działu.

⁴⁹ W siedmiu z tych spraw znaleziono rozstrzygnięcie.

⁵⁰ Mianowicie: wyrok z dnia 19 marca 2020 r., [ClientEarth/Komisja Europejska, C-612/18P, ECLI: EU:C:2020:223](#); oraz wyrok z dnia 30 kwietnia 2020 r., [Izba Gospodarcza Producentów i Operatorów Urządzeń Rozrywkowych/Komisja Europejska, C-560/18P, ECLI: EU:C:2020:330](#).

6.1.1. Wyjaśnienia dotyczące niektórych przepisów prawa materialnego

Spośród dwóch wyroków wydanych przez Trybunał Sprawiedliwości w 2020 r. w odniesieniu do wdrażania rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 jeden, mianowicie w sprawie ClientEarth przeciwko Komisji Europejskiej⁵¹, umożliwił Trybunałowi wyjaśnić zakres wyjątku ze względu na *ochronę stosunków międzynarodowych* określonego w art. 4 ust. 1 lit. a) tiret trzecie rozporządzenia.

Trybunał Sprawiedliwości orzekł, że Komisja może ukryć niektóre części dokumentów dotyczących zgodności z prawem UE rozstrzygania sporów między inwestorem a państwem i systemu sądów ds. inwestycji w unijnych umowach handlowych na podstawie art. 4 ust. 1 lit. a) tiret trzecie rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, ponieważ wciąż były przedmiotem negocjacji w ramach danej umowy (transatlantyckie partnerstwo handlowo-inwestycyjne).

W drugim wyroku, mianowicie w sprawie Izba przeciwko Komisji Europejskiej, Trybunał Sprawiedliwości wyjaśnił, że przy ocenie interesu prawnego skarżących w kontynuowaniu postępowania, należy uwzględnić fakt, że zaskarżona decyzja została przyjęta na podstawie przyjęcia ogólnego domniemania poufności, odnoszącego się do dokumentów dotyczących postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, przyjętego już przez Trybunał Sprawiedliwości⁵².

6.1.2. Wyjaśnienia dotyczące niektórych przepisów proceduralnych

Trybunał Sprawiedliwości podtrzymał, że skarżący, którego wniosek o dostęp do dokumentów został początkowo odrzucony, może wnieść o wydanie orzeczenia przeciwko instytucji, której dotyczy dany wniosek, nawet jeśli wniosek skarżącego został uwzględniony po wniesieniu przez niego skargi do sądów UE, jedynie jeśli skarżący może wykazać, że domniemana niezgodność z prawem może wystąpić w przyszłości, niezależnie od określonych okoliczności sprawy⁵³.

6.2. Sąd

W 2020 r. Sąd wydał dziesięć wyroków⁵⁴ dotyczących Komisji Europejskiej w związku z prawem dostępu do dokumentów na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1049/2001⁵⁵.

⁵¹ Wyrok z dnia 19 marca 2020 r., ClientEarth/Komisja Europejska, C-612/18P, op. cit.

⁵² Wyrok w sprawie Izba/Komisja Europejska, C-560/18P, op. cit., s. 49.

⁵³ Ibid., pkt 50.

⁵⁴ W porównaniu z dziewięcioma w 2019 r.

⁵⁵ Postanowienie z dnia 14 grudnia 2020 r., [ClientEarth AISBL/Komisja Europejska, T-255/20, ECLI:EU:T:2020:642](#), postanowienie z dnia 27 listopada 2020 r., [PL/Komisja Europejska, T-728/19, ECLI:EU:T:2020:575](#); oraz wyrok z dnia 23 września 2020 r., [Giorgio Basaglia/Komisja Europejska, T-727/19, ECLI:EU:T:2020:446](#); wyrok z dnia 25 listopada 2020 r., [Marco Bronckers/Komisja Europejska, T-166/19, ECLI:EU:T:2020:557](#); wyrok z dnia 28 maja 2020 r., [Liam Campbell/Komisja Europejska, T-701/18, ECLI:EU:T:2020:224](#); wyrok z dnia 26 marca 2020 r., [Laurence Bonnafous/Komisja Europejska, T-646/18, ECLI:EU:T:2020:120](#); wyrok z dnia 6 lutego 2020 r., [Compañía de Tranvías de La Coruña, SA/Komisja Europejska, T-485/18, ECLI:EU:T:2020:35](#); wyrok z dnia 26 marca 2020 r., [ViaSat, Inc./Komisja Europejska, T-734/17, ECLI:EU:T:2020:123](#); wyrok z dnia 28 maja 2020 r., [ViaSat, Inc./Komisja Europejska, T-649/17, ECLI:EU:T:2020:235](#) i wyrok z dnia 30 stycznia 2020 r., [CBA Spielapparate- und Restaurantbetriebs GmbH/Komisja Europejska, T-168/17, ECLI:EU:T:2020:20](#).

W sześciu spośród tych dziesięciu wyroków Sąd oddalił skargi o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji⁵⁶.

W innej sprawie Sąd stwierdził, że nie ma konieczności orzekania w przedmiocie skargi dotyczącej dorozumianej decyzji negatywnej, która stała się bezprzedmiotowa ze względu na przyjęcie wyraźnej ponownej decyzji pozytywnej⁵⁷.

W trzech spośród tych wyroków Sąd postanowił stwierdzić nieważność decyzji Komisji⁵⁸.

W ramach orzecznictwa opracowanego w 2020 r. Sąd miał okazję wyjaśnić kwestie sięgające swoim zakresem od aspektów materialnych po te bardziej proceduralne wynikające z wdrożenia rozporządzenia (WE) nr 1049/2001.

6.2.1. Wyjaśnienia dotyczące niektórych przepisów prawa materialnego

W 2020 r. merytoryczne wyjaśnienia wydane przez Sąd zasadniczo skupiały się wokół stosowania poniższych wyjątków.

- *Wyjątek dotyczący ochrony stosunków międzynarodowych*

Jeśli chodzi o pojęcie stosunków międzynarodowych leżące u podstaw wyjątku przewidzianego w art. 4 ust. 1 lit. a) tiret trzecie rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, Sąd orzekł, że obejmuje ono nie tylko etap negocjacji, lecz również etap stosowania umów międzynarodowych⁵⁹ oraz że w przypadku dokumentów pochodzących z państwa trzeciego, których ujawnienie może naruszyć interes ochrony stosunków międzynarodowych, sprzeciw tego państwa trzeciego wobec ujawnienia jest jedną z okoliczności, które należy uwzględnić przy ocenie zagrożenia dla chronionego interesu⁶⁰.

- *Wyjątek dotyczący ochrony interesów handlowych*

Sąd zauważył, że dla celów stosowania wyjątku dotyczącego ochrony interesów handlowych przewidzianego w art. 4 ust. 2 tiret pierwsze rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 przydatną wskazówkę stanowi zasada, zgodnie z którą szczególnie chronione informacje handlowe pochodzące sprzed co najmniej pięciu lat należy uważać za historyczne⁶¹.

Dana instytucja ma jednak możliwość wykazania, że informacje te zawsze zawierają jeden z zasadniczych elementów stanowiska handlowego danego przedsiębiorstwa, w stosownych

⁵⁶ Mianowicie postanowienie PL/Komisja Europejska, T-728/19, op.cit.; oraz wyroki Marco Bronckers/Komisja Europejska, T-166/19, op.cit.; Laurence Bonnafous/Komisja Europejska, T-646/18, op.cit.; ViaSat, Inc./Komisja Europejska, T-734/17, op.cit.; ViaSat, Inc./Komisja Europejska, T-649/17, op.cit.; i CBA Spielapparate- und Restaurantbetriebs GmbH/Komisja Europejska, T-168/17, op.cit.

⁵⁷ Mianowicie postanowienie ClientEarth AISBL/Komisja Europejska, T-255/20, op.cit.

⁵⁸ Mianowicie wyroki Giorgio Basaglia/Komisja Europejska, T-727/19, op.cit.; Liam Campbell/Komisja Europejska, T-701/18, op.cit.; oraz Compañía de Tranvías de La Coruña, SA/Komisja Europejska, T-485/18, op.cit.

⁵⁹ Wyrok w sprawie Marco Bronckers/Komisja Europejska, T-166/19, op.cit., pkt 70.

⁶⁰ Ibid., pkt 59.

⁶¹ Wyrok w sprawie Giorgio Basaglia/Komisja Europejska, T-727/19, op.cit., pkt 82.

przypadkach po konsultacji z przedsiębiorstwem zgodnie z art. 4 ust. 4 tego rozporządzenia⁶². Ciężar dowodu w tym zakresie spoczywa na instytucji⁶³.

- *Wyjątek dotyczący ochrony postępowania sądowego*

Sąd podkreślił, że wyjątek przewidziany w art. 4 ust. 2 tiret drugie rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 jest podstawą nieujawniania: treści dokumentów sporządzonych wyłącznie do celów konkretnego postępowania sądowego, w tym pism procesowych lub innych dokumentów złożonych w toku postępowania sądowego, dokumentów wewnętrznych dotyczących przebiegu prowadzonej sprawy oraz korespondencji dotyczącej sprawy pomiędzy daną dyrekcją generalną a służbą prawną lub kancelarią adwokacką⁶⁴. Dotyczy to również dokumentów, których ujawnienie może, w kontekście konkretnego postępowania, naruszyć zasadę równości stron ze względu na ich istotny związek w chwili wydania decyzji o odmowie dostępu, w przypadku sporu rozpatrywanego przed sądami Unii Europejskiej lub postępowania toczącego się przed sądem krajowym, co do którego istnieje duże prawdopodobieństwo, że będzie wymagało odesłania prejudycjalnego⁶⁵.

- *Wyjątek dotyczący ochrony celu kontroli, dochodzenia i audytu*

Sąd orzekł, że uporządkowaną i sformalizowaną procedurę Komisji, której celem jest gromadzenie i analizowanie informacji w celu umożliwienia instytucji zajęcia stanowiska w kontekście jej funkcji określonych w traktatach, należy zatem uznać za „dochodzenie”. To pojęcie może obejmować działalność Komisji mającą na celu ustalenie faktów na potrzeby oceny określonej sytuacji⁶⁶.

Ponadto, aby procedurę można było sklasyfikować jako „dochodzenie”, stanowisko Komisji w ramach wykonywania jej zadań nie musi przybrać formy decyzji w rozumieniu art. 288 akapit czwarty TFUE, a może mieć formę między innymi sprawozdania lub zalecenia⁶⁷.

Co więcej pojęcie dochodzeń w rozumieniu art. 4 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 nie ogranicza się do działań dochodzeniowych prowadzonych przez instytucję UE i obejmuje działania prowadzone przez organy publiczne państw członkowskich w celu ochrony swoich określonych interesów⁶⁸.

- *Pojęcie nadrzędnego interesu publicznego*

Sąd skorzystał również z możliwości podkreślenia granic pojęcia nadrzędnego interesu publicznego w rozumieniu art. 4 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001.

⁶² Wyrok w sprawie Giorgio Basaglia/Komisja Europejska, T-727/19, op.cit. ibid.

⁶³ Wyrok w sprawie Giorgio Basaglia/Komisja Europejska, T-727/19, op.cit. ibid.

⁶⁴ Wyrok w sprawie Compañía de Tranvías de La Coruña, SA/Komisja Europejska, T-485/18, op.cit., pkt 41.

⁶⁵ Wyrok w sprawie Compañía de Tranvías de La Coruña, SA/Komisja Europejska, T-485/18, op.cit., pkt 42.

⁶⁶ Wyrok w sprawie ViaSat, Inc./Komisja Europejska, T-649/17, ECLI:EU:T:2020:235, op.cit., pkt 66.

⁶⁷ Wyrok w sprawie ViaSat, Inc./Komisja Europejska, T-649/17, ECLI:EU:T:2020:235, op.cit., pkt 67.

⁶⁸ Wyrok w sprawie ViaSat, Inc./Komisja Europejska, T-649/17, ECLI:EU:T:2020:235, op.cit., pkt 70.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem interesy prywatne, w tym korzystanie przez skarżącego z prawa do obrony w procesie, są nieistotne dla celów ustalenia istnienia nadrzędnego interesu publicznego w rozumieniu rozporządzenia (WE) nr 1049/2001⁶⁹.

Podobnie, ogólne względy dotyczące interesu skarżącego w uzyskaniu odszkodowania za szkodę poniesioną w wyniku naruszenia reguł konkurencji są co do zasady niewystarczające do wykazania nadrzędnego interesu publicznego⁷⁰. Mimo to każda osoba domagająca się odszkodowania za szkodę poniesioną w wyniku naruszenia reguł konkurencji może wykazać konieczność uzyskania dostępu do któregośkolwiek z dokumentów znajdujących się w aktach Komisji, tak aby instytucja ta mogła w poszczególnych przypadkach wyważyć interesy uzasadniające przekazanie takich dokumentów oraz ich ochronę, uwzględniając przy tym wszystkie istotne okoliczności sprawy⁷¹.

- *Ogólne domniemanie poufności*

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem instytucje UE mogą opierać swoje decyzje o nieujawnianiu żądanych dokumentów na ogólnych domniemaniach, które mają zastosowanie do niektórych kategorii dokumentów⁷².

Sąd orzekł, że w celu zastosowania domniemania w odniesieniu do żądanych dokumentów objętych postępowaniem w sprawie EU Pilot Komisja musi wskazać w zaskarżonej decyzji dokumenty objęte wnioskiem o dostęp, a następnie sklasyfikować je według kategorii lub przypisać do konkretnych akt administracyjnych⁷³.

Zdaniem Sądu, wobec braku takiego wskazania dokumentów domniemanie poufności byłoby bezsprzeczne⁷⁴, a Sąd nie mógłby skorzystać z przysługującego mu prawa do kontroli sądowej, czy Komisja słusznie uznała, że żądane dokumenty stanowiły część postępowania w sprawie EU Pilot⁷⁵.

W celu zidentyfikowania odpowiednich dokumentów objętych zakresem ogólnego domniemania poufności instytucja może jednak ograniczyć się do wskazania na przykład: „rodzajów lub kategorii dokumentów [...] wskazanych przez jej służby, ich liczby lub daty”⁷⁶; lub „ich charakteru oraz instytucji lub organu będących ich autorem, bez ujawnienia ich treści”⁷⁷.

⁶⁹ Wyrok w sprawie Giorgio Basaglia/Komisja Europejska, T-727/19, op.cit., pkt 84–87.

⁷⁰ Wyrok w sprawie CBA Spielapparate- und Restaurantbetriebs GmbH/Komisja Europejska, T-168/17, op.cit., pkt 55.

⁷¹ Ibid.

⁷² Zob. m.in. wyrok z dnia 27 lutego 2014 r., Komisja/EnBW, C-365/12 P, ECLI:EU:C:2014:112, pkt 65 i przytoczone tam orzecznictwo, wyrok z dnia 22 stycznia 2020 r., MSD Animal Health Innovation and Intervet international/EMA, C-178/18 P, ECLI:EU:C:2020:24, pkt 55 i przytoczone tam orzecznictwo oraz wyrok z dnia 5 grudnia 2018 r., Campbell/Komisja, T-312/17, ECLI:EU:T:2018:876, pkt 28 i przytoczone tam orzecznictwo.

⁷³ Wyrok w sprawie Liam Campbell/Komisja Europejska, T-701/18, op.cit., pkt 63.

⁷⁴ Wyrok w sprawie Liam Campbell/Komisja Europejska, T-701/18, op.cit., pkt 46.

⁷⁵ Wyrok w sprawie Liam Campbell/Komisja Europejska, T-701/18, op.cit., pkt 66.

⁷⁶ Wyrok w sprawie Liam Campbell/Komisja Europejska, T-701/18, op.cit., pkt 48.

⁷⁷ Wyrok w sprawie Liam Campbell/Komisja Europejska, T-701/18, op.cit., pkt 52.

6.2.2. Wyjaśnienia dotyczące niektórych przepisów proceduralnych

Główne kwestie proceduralne, którymi Sąd zajął się w 2020 r., dotyczyły jednostronnego ograniczenia wniosku o szerokim zakresie oraz obowiązkowego charakteru terminów określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1049/2001.

▪ *Jednostronne ograniczenie wniosku o szerokim zakresie*

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem instytucje mogą, w szczególnych okolicznościach, jednostronnie ograniczyć zakres wniosku o szerokim zakresie⁷⁸.

Sąd zauważył w tym względzie, że istotne są charakter i treść dokumentów, a nie tylko liczba stron⁷⁹. Samo odniesienie do liczby stron nie jest zatem wystarczające, aby ocenić nakład pracy wymagany przy szczegółowej i indywidualnej analizie żądanych dokumentów⁸⁰.

Ponadto instytucja musi faktycznie przeanalizować wszystkie inne możliwe opcje i szczegółowo wyjaśnić w swojej decyzji powody, dla których te opcje również wiążą się z nieuzasadnionym nakładem pracy⁸¹.

Ciężar dowodu w tym zakresie spoczywa na instytucji, która powołuje się na nieracjonalność zadania wynikającego z wniosku⁸².

Dobór losowy dokonany przez instytucję nie może stanowić właściwej podstawy wskazania dokumentów, które mogą zostać poddane ocenie w ramach jednostronnego ograniczenia zakresu nieproporcjonalnego wniosku, nawet przy braku jakichkolwiek wskazówek ze strony wnioskodawcy co do grupy dokumentów, które mogą mieć dla niego szczególne znaczenie⁸³. Taki dobór musi bowiem wynikać z obiektywnej oceny maksymalnej ilości pracy, jaką instytucja jest w stanie wykonać w terminach przewidzianych w rozporządzeniu⁸⁴.

W tym kontekście nakład pracy, który może mieć znaczenie dla oceny czasu potrzebnego na rozpatrzenie wniosku o udzielenie dostępu, nie może wynikać z przeciążenia związanego z wyszukiwaniem dokumentów w archiwach instytucji, lecz co najwyżej z przeciążenia wynikającego z prawa do badania tych dokumentów⁸⁵.

▪ *Obowiązkowy charakter terminów określonych w rozporządzeniu*

Sąd powtórzył, że możliwość konsultacji przewidziana w art. 6 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, w celu znalezienia optymalnego rozwiązania, może się odnosić jedynie do treści i liczby dokumentów, lecz nie do terminów określonych w art. 7 i 8

⁷⁸ Wyrok w sprawie Giorgio Basaglia/Komisja Europejska, T-727/19, op.cit., pkt 41 i nn.

⁷⁹ Wyrok w sprawie Giorgio Basaglia/Komisja Europejska, T-727/19, op.cit., pkt 52.

⁸⁰ Wyrok w sprawie Giorgio Basaglia/Komisja Europejska, T-727/19, op.cit. ibid.

⁸¹ Wyrok w sprawie Giorgio Basaglia/Komisja Europejska, T-727/19, op.cit., pkt 44.

⁸² Wyrok w sprawie Giorgio Basaglia/Komisja Europejska, T-727/19, op.cit., pkt 43.

⁸³ Wyrok w sprawie Giorgio Basaglia/Komisja Europejska, T-727/19, op.cit., ibid.

⁸⁴ Wyrok w sprawie Giorgio Basaglia/Komisja Europejska, T-727/19, op.cit., pkt 55.

⁸⁵ Wyrok w sprawie Giorgio Basaglia/Komisja Europejska, T-727/19, op.cit., pkt 54.

tego rozporządzenia⁸⁶. Dlatego instytucje nie mogą pominąć tych terminów, aby pozytywnie odpowiedzieć na gotowość wnioskodawcy do otrzymania odroczonej odpowiedzi w partiach⁸⁷.

6.3. Sprawy sądowe wytoczone przeciwko Komisji Europejskiej w 2020 r.⁸⁸

W 2020 r. do europejskich sądów wniesiono siedem spraw obejmujących Komisję Europejską.

Sześć z nich dotyczy skarg wniesionych do Sądu⁸⁹, przy czym jedną z nich już zamknięto w 2020 r. decyzją o braku konieczności orzekania⁹⁰.

Jednocześnie do Trybunału Sprawiedliwości wniesiono jedno odwołanie od wyroku Sądu w sprawie, w której Komisja Europejska była stroną postępowania⁹¹.

Komisja Europejska uważnie śledziła wyżej opisane orzecznictwo sądów europejskich w 2020 r.

Istotnie, siedem z 12 spraw, w których Trybunał Sprawiedliwości i Sąd wydały orzeczenia w 2020 r., zakończyły się oddaleniem w całości skargi o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji Europejskiej⁹², a zatem przeważały w nich argumenty przedstawione przez unijną instytucję. Ponadto zamknięto dodatkową sprawę bez konieczności orzekania⁹³.

Komisja Europejska z uwagą przyjęła do wiadomości również wszystkie wyżej wspomniane wyjaśnienia dotyczące przepisów materialnych i proceduralnych, udzielone przez sądy europejskie w 2020 r. w odniesieniu do rozporządzenia (WE) nr 1049/2001.

Jak w latach poprzednich Sekretariat Generalny wraz ze Służbą Prawną regularnie organizował seminaria, których celem było przekazywanie pracownikom Komisji Europejskiej najnowszych zmian w orzecznictwie.

⁸⁶ Ibid., pkt 37.

⁸⁷ Ibid., pkt 38.

⁸⁸ Od dnia 31 grudnia 2019 r.

⁸⁹ Mianowicie sprawy Validity/Komisja Europejska, T-640/20, op.cit.; Pollinis France/Komisja Europejska, T-554/20, op.cit.; Pollinis France/Komisja Europejska, T-371/20, op.cit.; ClientEarth AISBL/Komisja Europejska, T-255/20, op. cit.; JP/Komisja Europejska, T-247/20, op.cit.; oraz Huhtamaki/Komisja Europejska, T-134/20, op.cit.

⁹⁰ Mianowicie postanowienie z 14 grudnia 2020 r., ClientEarth AISBL/Komisja Europejska, T-255/20, op.cit.

⁹¹ Mianowicie sprawa ViaSat Inc./Komisja Europejska, C-235/20P, op.cit.

⁹² Mianowicie wyroki w sprawach ClientEarth/Komisja Europejska, C-612/18P, op.cit., PL/Komisja Europejska, T-728/19, op.cit.; Marco Bronckers/Komisja Europejska, T-166/19, op.cit.; Laurence Bonnafous/Komisja Europejska, T-646/18, op.cit.; ViaSat, Inc./Komisja Europejska, T-734/17, op.cit.; ViaSat, Inc./Komisja Europejska, T-649/17, op.cit.; i CBA Spielapparate- und Restaurantbetriebs GmbH/Komisja Europejska, T-168/17, op.cit.

⁹³ Mianowicie postanowienie z 14 grudnia 2020 r., ClientEarth AISBL/Komisja Europejska, T-255/20, op.cit.